

BIRŽELIO DIENŲ MINĖJIMAI

CLEVELANDE, kaip ir iš anksto buvo spėjama, birželio skaudžių įvykių minėjimas buvo plačiausio masto. Jis truko, galima sakyti, ištisą savaitę, nes prasidėjo penktadienį, birželio 15 d., specialia lietuvių radijo programa ir baigėsi trečiadienį, Genocido parodos uždarymu. Labiausiai pasisekusių momentu laikomas šeštadienio radijo programa, kurioje per plačią klausomą radijo stotį tikrai vertingas kalbas pasakė kongreso narė F. Bolton, Thomson Products Co. direktorius Wright ir Cleveland Press redaktorius Seltzer. Programą gražiai papildė mūsų menininkės J. Kristolaitytė, B. Smetonienė ir čiurlionių vyrų choras, vedamas A. Mikulskio. Tai yra bene pirmas atsitikimas Amerikoje, kada didelė amerikiečių radijo stotis paskyrė visą savo pogramos valandą Lietuvos ir kitų Baltijos kraštų reikalui.

Antras labai įspūdingas momentas buvo — pamaldos katedroje, kuri buvo pilnutėlė žmonių ir kurioje nepaprastai įspūdingai nuskambėjo čiurlionių vyrų choro giedotos lietuviškos giesmės. Msgr. Walsh pasakytas pamokslas galėtų būti puikus pavyzdys ir krikščionims lietuviams klebonams...

Genocido paroda turėjo neperpalankią patalpą, ir jos pačios turinys dar nėra visai toks, kokio būtų galima pageidauti (žinoma, parodoma tai, kas turima bei įmanoma turėti) tačiau ir ji sukėlė čia tam tikrą sąjūdį ir tuo būdu bent dalį savo tikslo pasiekė. Plačiau apie parodos lankymą bei lankytojų reagavimą bus pranešta vėliau. Jos atidaryme kalbėjo redaktorius Seltzer ir Genocido konvencijos autorius prof. Lemkin. Buvo apgailestauta, kad rengėjai savo vardų turti žodį angliškai nepavedė angliškai mokančiam asmeniui.

Vakare įvykusiame antikomunistiniame mitinge, kurio nutarimai skelbiami atskirai, kalbėjo Am. Liet. Tarybos sekretorius dr. P. Grigaitis, dr. Pr. Padalskis ir lietuvių, latvių bei estų atstovai. Ir čia buvo meninė programa.

New YORKE minėjimas buvo surengtas šeštadienio vakare garsiojo Carnegie Hall. Susirinkimas buvo gausus, programa buvo vykdoma, kaip pereiname numeryje pakeičta, tik meninė dalis turėjo būti gerokai sutrumpinta, kadangi kai kurie kalbėtojai, ypač senatorius iš Maino, savo kalbomis užėmė daug daugiau laiko, nei buvo numatyta.

WATERBURYJE minėjimas irgi įvyko šeštadienio vakare, parapijos salėje. Susirinkimas nebuvo labai gausus, kadangi daugelis negalėjo išeiti iš darbo. Čia kalbėjo kun. J. Valantiejus, kun. dr. Didžiūnas ir V. Sidzikauskas. Buvo ir atitinkama meninė programa. Nors, pagintini, ir nelabai gausiame susirinkime, aukų Tautos Fondui sudėta per 400 dolerių, neskaityt kitų pa-

EINA
36
metai

DIRVA

THE FIELD

Atsk. Nr.
8
centai

KARO METAMS BAIGIANTIS

Štai jau tik keturios dienos bepasliko iki naujos dar niekad neminėtos sukakties — Korėjos karo metinės sukakties. Kai pernai birželio 25 d. pasklido žinia apie tai, kas atsitiko Korėjoje, daugeliui kilo klausimas: ar tai tik mažas pasienio susirėmimas, kuris po keleto dienų bus likviduotas ir greit užmirštas, ar tai yra trečiojo pasaulinio karo pradžia? Metai baigiasi, Korėjos karo pabaigos dar nematyti, bet ir į antrąjį klausimą aiškias atsakymo tuo tarpu dar nėra.

Šiaip ar taip, metinės tos avantiūros sukaktuvės jos sumanytojams nebus malonios.

jamų, kurių irgi būta beveik 70 dolerių (iš viso \$472,25).

Susirinkimui vadovavęs ALT skyriaus pirmininkas Aleksis ta proga pasidžiaugė visų srovių bendradarbiavimo Waterburyje sklandumu.

(Ta proga iš Waterburio praneša, kad viešojoje Balfio rinklavoje surinkta 670,70 dol. Plačiau apie tai bus kita kartą).

LOS ANGELES mieste birž. įvykių minėjimas užėmė net dvi dienas ir vyko trijose vietose. Birželio 16 d. vakare Odd Fellows Temple salėje įvyko bendras lietuvių, latvių ir estų minėjimas, kuriam dalyvavo apie 500 žmonių.

Kitą dieną, birželio 17 d., minėjimą tęsė vien lietuviai. Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje buvo atlaikytos pamaldos. Vėliau, ukrainiečių salėje įvyko specialus minėjimo aktas, kur kalbėjo Kudirka, Pamataitis ir Br. Raila. Meninė dalį atliko lietuviai menininkai. Šį minėjimą surengė Los Angeles ALT skyrius.

Skaitydami vieną juodžiausių mūsų tautos istorijos lapų — minėdami birželio įvykius — mes čia atidengėme vieną bjaurių lietuviškojo visuomenės organizmo skaudulį. Birželio 17 d., kada visa Amerikos lietuviškoji visuomenė minėjo anas tragiškas, prieš 10 metų buusias, dienas — Los Angeles Lietuvių Nepriugulmingas Pašalpos ir Piliečių Klubas tą pačią dieną ir tuo pačiu minėjimo laiku surengė gegužinę. Šis klubas į ALT nepriklauso, ir iš jo darbų vargiai jį galima vadinti lietuvišku. Tai "draugiškas" bimbinės "Laisvės" klubas. Be abejo, kad bus imtasi visų priemonių viešai atidengti šito klubo kortas. Bet kas bjauriausia, tai ta aplinkybė, kad kvietimai į šitą parengimą buvo dalinami SLA gegužinės metu ir niekas iš SLA kuopos vadovybės neužprotestavo prieš tų raudonųjų kvietimų dalinimą, o kai šių eilučių autorius susirėmė su dalintojais, tai jam į pagalbą tik viena sena moterėlė teatėjo... Bet ir tai dar pusė bėdos — tiesiog skandalinaga, — kad anam "laisvės" klubui nariais priklauso kai kurie SLA nariai ir... kai kas iš ALT vadovybės. Tai įvykiai ir žmonės, apie kuriuos negalima nutylėti ir apie tai (su pavardėmis) kita kartą.

Nors ne vieną kartą jiems ir buvo pasiekti gana toli siekusių laimėjimų, šiandien jie tegali skaičiuoti tik nuostolius — ne tik šiaurinės Korėjos komunistai, bet ir didieji jų talkininkai iš Kinijos. Jie yra ne tik išvyti iš pietinės Korėjos (išskyrus mažą kampelį vakarinėje dalyje ties Seulu), bet paskutinę savaitę jie nustojo ir savo garsiojo "geležinio trikampio, kuris buvo svarbiausia ir patogiausia jų jėgų telkimo vieta naujiems puolimams. Sąjungininkai, nors dabar ir labai atsargiai, bet juos vis toliau stumia. Turėdami daugiausiai nei perpus mažiau žmonių, jie yra daug pranašesni technikai. Ką tik paskelbta, kad pradėti naudoti nauji radaro įrankiai, kurių pagalba lėktuvai gali sėkmingai bombarduoti priešą ir naktį ir blogam orui esant.

O vis dėlto tuo tarpu kinai apie taiką neužsimena ir siunčia naujas jėgas į Korėją, nors žymią

dalį savo geriausios kariuomenės čia jau paukojo.

Šiuo metu svarbiausias klausimas yra — kaip toliau organizuosis Amerika. Šio mėnesio gale baigiasi įstatymas, kuriuo tvarkomas šios šalies ūkinis prisitaikymas prie karo reikalavimų. Vyriausybė norėtų gauti didesnių kontrolės teisių kovai su infliacijos pavojumi. Anot prezidento, jei nuo to pavojaus nebūtų apsaugota, tai komunizmas laimėtų pasaulį be šūvio.

Bet ar suskubs kongresas priimti reikiamą įstatymą? Gal tik tą patį pratęs, nors jis ir nepakankamas. Kontrolės stiprinimo priešininkai sten'sis pratęsti tą patį koilgesniam laikui. Tad šio mėnesio pabaiga yra labai svarbi ateinančiam laikotarpiui, kuriame turės išsispresiti klausimai, neišsispresdę per ištisus Koėjo karo metus.

Antikomunistinio mitingo nutarimai

Pereitą sekmadienį, birželio 17 d., Clevelande, Engineer's Hall, įvykusiame Baltijos tautų antikomunistiniame mitinge priimta rezolucija JAV vyriausybei dėl komunistinės Rusijos genocidinių veiksmų Baltijos kraštuose ir dėl tų kraštų išlaisvinimo.

Jos reikalavimai formuluoti taip:

1. Prašyti Jungtinių Amerikos Valstybių Vyriausybę, kad galimai greičiau būtų ratifikuota genocido konvencija.
2. Sovietų Sąjungos vykdomas Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje ir kitų valstybių kraštuose genocidas turi būti iškeltas Jungtinių Tautų Organizacijoje ir imtasi priemonių nedelsiant šį kriminalą sustabdyti.
3. Turi būti imtasi tarptautinių priemonių sunaikinti imperialistinį komunizmą,

kad visos nukentėjusios tautos galėtų vėl atgauti nepriklausomybę.

4. Turi būti panaudotos griežtos tarptautinės priemonės prieš visus Sovietų Sąjungos komunistus, besikesinančius prieš demokratijas.
5. Jungtinių Amerikos Valstybių Delegacija Jungtinių Tautų Organizacijoje prašoma ištirti Sovietų Sąjungos pastangas sugriauti Genocido Konvenciją, kaip tai matyti iš 1947 m. lapkričio 20 d. Sovietų Delegacijos prie Jungtinių Tautų rezolucijos.
6. Prašyti Lietuvos, Latvijos ir Estijos diplomatus atstovus Jungtinėse Amerikos Valstybėse kreiptis į Jungtinių Tautų Generalinį Sekretorių ir prašyti imtis žygių Sovietų vykdomam Genocido Konvencijos sabotavimui sustabdyti.
7. Prašyti Jungtinių Amerikos Valstybių Vyriausybę paremti reikalą priimti Lietuvos, Latvijos ir Estijos respublikas, narius į Jungtinių Tautų Organizaciją.
8. Išreikšti Clevelando lietuvių, latvių ir estų padėką Robertui Taftui už jo draugiškumą Baltų tautoms ir už jo žygį Valstybės Departamente 1949 m., prašant ratifikuoti Genocido Konvenciją.

Mitingas priėmė taip pat ir antikomunistinį įsipareigojimą, kur konstatavus komunistinės Rusijos vykdomus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje ir kituose užgrobtuose kraštuose gyventojų ištėrimus, kalinimus ir kitus smurto bei fizinio žmonių naikimo veiksmus, komunistinio imperializmo pavojų laisvam pasauliui ir akliu Kominformo įrankių — Maskvos agentų komunistinės Rusijos pavergtas tautas, nistų pražūtingą veiklą šiaipus geležinės uždangos, įsipareigota:

1. Stoti į aktingą beatodairinę kovą su komunizmu, kaip su nusikalstamąja sistema,
2. telkti į antikomunistinį frontą lietuvių, latvių ir estų tautas, sudarant bendrą tam frontui vadovybę,
3. kvieisti į šį frontą kitas komunistinės Rusijos pavergtas tautas,
4. nutraukti visus ryšius ne tik su komunistais, bet ir su jų simpatikais, laikant kiekvieną komunistą ne tik savo krašto ir tautos išdaviku, bet ir atsakingu už mūsų bei kitų tautų naikinimą anapus geležinės uždangos,
5. griežtai pasmerkti ir iš savo bendruomenės tarpo išskirti tuos, kurie betkoku būdu, (komunistinių laikraščių prenumeravimu, reklamavimusi jų spaudoje, komunistinių organizacijų ir įmonių rėmimu ar kitu panašiu būdu) prisideda prie Kominformo nusikalstamųjų planų vykdymo,
6. skirti visas savo jėgas, gebėjimą ir žinojimą kovai už Lietuvos, Latvijos, Estijos ir kitų komunistinės Rusijos pavergtų tautų laisvę.

Naujos ALTS valdybos posėdis

Sekmadienį, Birželio 17 dieną, New Yorker viešbutyje, New Yorke, įvyko pirmasis naujos Am. Liet. Tautinės Sąjungos Valdybos posėdis. Dalyvavo visi penki valdybos nariai. Priėmus keletą nutarimų vidaus sušitvarkymo reikalais, buvo išklaustas Spaudos ir Informacijos Komisijos atstovo pranešimas apie tos komisijos nutarimus, priimtus vykdančios seimo pavedimą rūpintis tautinės srovės spaudos organizavimo reikale.

Valdyba pritarė organizavimui didesnio masto bendrovės

tokiai spaudai leisti ir priėmė visą eilę nutarimų, kuriais sąjungos skyrėi numatomi veikliai įtraukti į tokios leidyklos organizavimą. Leidyklos uždavinių plane yra numatyta palaipsniui eiti prie dienraščio leidimo, be to — artimiausiu laiku organizuoti visuomeniniams, politiniams bei kultūriniais reikalingais skirtą žurnalą ir kitų reikalingais pripažintų leidinių leidimą. Bendrovės kapitalo artimiausias tikslas buvo užsimitas 30,000 dolerių. Valdyba patarė užsibrėžti tikslo suorganizuoti pradžia bent 50,000 dolerių kapitalą, kadangi numatomam planui vykdyti būtina turėti daugiau lėšų.

Pirmininkas pranešė, kad A. Olig mielai sutiko ir toliau atstovauti ALTS-gai Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomajam Komitetė. Nutarta kvieisti adv. A. Lapinską nuolat informuoti valdybą apie tolesnę Am. Liet. Bendruomenės organizavimosi eigą. Priimtas platus aplinkraštis skyriams dėl artimiausių jų veiklos uždavinių.

Prancūzijos prezidentas Auriolis paduoda savo balsą pereitą sekmadienį įvykusiame Prancūzijos parlamento rinkimuose. Šiuose rinkimuose stipriausia partija išėjo generolo de Gaulle grupė, gavusi apie 107 vietas iš 627. (Rinkimų duomenys dar negalutiniai). Ligšiol didžiausią grupę parlamente turėjo komunistai (183), kurie dabar lieka su maždaug 97 atstovais. Šie rinkimai tačiau esminių permainų Prancūzijai neatneša, kadangi ligšiol daugumą turėjusi trijų partijų koalicija (katalikai, radikalai ir socialistai) ir dabar sudaro absoliučią daugumą — apie 370 vietų iš 627. Taigi manoma, kad ir toliau Prancūzijos vyriausybė bus dažniausiai sudarinėjama iš tų trijų partijų kombinacijų.

The Ohio War History
Commission
Ohio State Museum
e 21. 1951 * No. 25
CLEVELAND, OHIO

In Two Sections * Section One

BIRŽELIO SUKILIMO DEŠIMTMETIS

Šios savaitės pabaigoje, tiksliauariant, penktadienį, birželio 22 d., sueina lygiai 10 metų nuo ligi tol buvusių "kraujo sąjungininkų" — Hitlerio - Stalino — karo pradžios, kuria proga Lietuvoje įvyko sukilimas prieš okupantus: ne tik prieš bolševikus, bet ir prieš nacius, kadangi jis buvo vykdytas, neklusant visiškai įsakmių draudimų iš nacių pusės.

To dešimtmečio proga jau nuo 21 Dirvos numerio spausdiname Balio Gražulio atsiminimus apie tai, kaip Lietuvos radijas dar tebeesnt raudonajai armijai visoje Lietuvoje ir pačiame Keune, jau paskelbė laisvės šūkį ir šaukė Lietuvos vyrus imti ginklus į rankas. Šiame numeryje (2 psl.) dedamas ką tik mirusio poeto J. Kruminio kūrinyje apie tas birželio sukilimo dienas, o (8 psl.) skelbiame K. Škirpos straipsnį "Kodėl mes sukilome" ir pradėdame spausdinti Bronio Railos paskaitą, kurioje išsamiau paličiamas tas sukilimas ir jo minėjimo reikšmės. Anot tos paskaitos, minėkim ne tik nelaimės, bet ir kovinguosius tautos gyvenimo momentus.

DAIL. P. PUZINAS vėl laimėjo premiją

Šeštame Tarptautiniame Madonų Festivalyje (Sixth Annual Madona Festival) įvykusiame Los Angeles mieste gegužės 6 — 13 d. dail. P. Puzinas už savo išstatytą paveikslą "XX amžiaus madona", vaizduojančią lietuvę motiną už geležinės uždangos, laimėjo "Popular Award".

I parodą buvo priimti tik paveikslai ir skulptūros, vaizduojančios madonas. Parodoj buvo išstatyta 126 dailininkų 188 darbais.

"Popular Award" yra skiriama tam dailininkui, už kurio darbą pasisako daugiausia parodos lankytojų. Kiekvienas lankytojas, išėdams iš parodos, įmeta kortelę, pažymėdamas, kurį paveikslą jis laiko geriausiu.

Dail. P. Puzino laimėjimas "Popular Award" šioj parodoj rodo, kad jis yra užkariavęs Los Angeles meno sluogsnius ir prasišūšęs į pirmųjų dailininkų eiles. Visur pažymi esąs lietuvis. Jis daro gerą propagandą Lietuvos naudai.

PARĖMĖ SKAUTUS

Šiais metais rugpiūčio 3-14 d. Austrijoje Alpių kalnuose Ischly vyksta septintoji pasaulinė skautų stovykla (Jamboree). Į šią stovyklą pakviesti ir lietuvių skautai. Lietuvius skautus atstovauti sudarytos dvi skautų skiltys iš Vokietijoje, Diebholzo lietuvių gimnazijoje veikiančių skautų. Amerikoje tam reikalui yra sudarytas Jamboree rėmėjų fondas, kurio pirmininku yra dr. Br. Kalvaitis. Clevelando lietuvių visuomenė ir dalis skautų per vyr. sktn. V. Kizlaitį suaukojo 121 dolerį. Už šią sumą galės būti apmokėta kelionės išlaidos ir stovyklos mokeskis bent už du skautus. Tokia gausi mūsų visuomenės parama žymiai palengvina mūsų skautų atstovavimą Jamboree. V.V.

KAS ir KUR

- Birželio 8 d. Graikų Laivų Linija, New Yorke, buvo pasikvietusi visą konsuliarinį korpusą pietums. Iš lietuvių dalyvavo generalinis konsulas J. Budrys, vicekonsulai V. Stašinskas ir A. Šimutis.
- "Gabijos" knygynas Brooklyne atidarė lietuvišką plokščių (rekordų) skyrį. Katalogai siunčiami nemokamai. Adresas: 340 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y.
- "Gabijos" knygynas išleido naują knygą jaunimui "Princas ir elgeta". Kaina 1 dol. 20 c. Persiuntimui reikia pridėti 10 centų.
- Dail. Č. Janušas Brooklyne, N. Y. pradėjo dirbti savo specialybėje. Šiuo metu jis dekoruoja naujai besikuriantį Pranciškonų vienuolyno Brokkllyne patalpas ir koplyčią. Kai kuriuos atnaujinimo darbus atliko ir Maspetho, N. Y. lietuvių parapijos bažnyčioje.
- Brooklyno Lietuvių Prekybos Butas, kuriam vadovauja Ksaveras Strumskis, birželio 20 d. ruošia išvažiavimą į vieną vasarvietę Long Island.
- J. ir A. Mekų ir D. Sulaičio įsteigta MSM filmų kompanija Brooklyne, N. Y., šiuo metu filmuoja įvairius lietuvių parengimus, kultūrinius įvykius ir ruošia ilgesnį filmą apie Brooklyno (Williamsburgho) lietuvių gyvenimą. Filmų demonstravimas bus pradėtas nuo ateinančio rudens.
- Dramos aktorius Antanas Skėma iš Chicagos vėl grįžta į Brooklyną. Girdėti, kad jo pėdomis žada pasekti ir rež. Jurgis Blekaitis. Planuojama suburti dramų aktorių branduolį Brooklyne, N. Y.
- Austrijoje lietuvių valdybą dabar sudaro: Č. Liutikas, E. Blaundžiūnaitė ir Gloinertas.
- Į Clevelandą, genocido parodos atidaryman, buvo atsilankę Ratael Lemkin, Yale universiteto profesorius ir Genocido komisijos autorius, prof. Pr. Padalskis iš Detroito, "Naujienu" redaktorius P. Grigaitis iš Chicagos ir kt.
- Bostono miesto gatvėmis buvo vežamas rusiškas gyvulinis vagonas, su spygliuotomis vielomis užraizgytomis durimis. Jis pavaizdavo sąlygas, kuriose tremiami pabaltiečiai.
- Geografas Dr. Vl. Vilimas iš Chicagos persikėlė į Brooklyną.
- Dillingeno tremtinių stovykla (Vokietijoje) šiuo metu susilaukė naujų gyventojų iš Schweinfurto ir Augsburgio stovyklų.
- Iš komunistinių laikraščių matyti, kad Lietuvoje veikia "Draugija Lietuvos TSR gamtai pakeisti ir apsaugoti". Greičiausia, kad ta draugija be propagandos nieko nepadarys, o per tą laiką enkavedistai Lietuvoj tikrai pakeis lietuvių rusais...
- Buvęs Mažeikių alaus fabriko savininkas I. Šadauskas, padedamas kitų tautiečių, Chicagoje nuirko White Eagle alaus fabriką.

Greetings and Best Wishes
To Our Friends and Patrons

FAMILY RUG & CARPET CLEANING CO.

Rug Cleaning and Repairing in
Our Plant or in Your Home

10315 Union Avenue
BR 1-4500

Baladė apie birželi

Juozas Kruminas

Reikia — žodis kad būtų kaip šūvis,
Kibirkštis iš liepsnojančio žaislos.
Kad jis eitų, kaip ejo lietuvis,
Kada degė jo gyvosios žaislos.
Tai granatos palankėmis kaukė,
Ir patrankos iš tolo dundėjo.
Lietuva buvo kartuvų laukas —
Linko medžiai ir griuvo be vėjo.
Degė kaimas prie kelio už šilo,
Šile šautuvus tarškino vyras.
Miestuos tautinės vėliavos kilo,
Ir nuo kulų suplyšusios sviro.
Gatvių virtinėm priešais vis ejo,
Ir nebuvo dar laisvės nė lašo.
Neramu buvo Laisvės Alėjoj
Tą dieną saulėtą ir gražią.
Tolumoj baubė ruošios kanuolės,
Orą drebin gaidos jų žemos.
Ir trispalvę iškėlė jaunuolis
Tą dieną viršum savo namo.
Sumerimusiame popiečio vėjui,
Tautos Himnas lietuvių pravirkdė.
Himno žodžiai pro šūvius praėjo.
Ir atėjo lietuviui į širdį.
Ir pasakė: — Imk šautuvą rankon,
Ir pridūrė: — Dalia taip išpuolė.
Griaudė rūko uždusę patrankos,
Ir į gatvę išėjo jaunuoliai.
Ejo priešais, ir ejo, ir slinko,
Kaukė brauningai juodi delnuose —
O ant mūsų, ant bokštų aplinkui,
Skaisčios vėliavos debesies juosė.
Ir nebuvo namų nei dirbtuvių,
Anei rūmų, nei griuvančių kalvės.
Kur nebūtų stovėjęs lietuvis,
Kulkoms grojant prie savo trisalsvės.
O aplinkui kulkosvaidžiai gaudė —
Pasalūniški, grąsūs ir nykūs.
Priešais vėliavų rūbą sušaudė —
O prasmę ir didybę paliko.
Diena merdėjo. Baubė kanuolės,
Atsargiai tamsa lipo į žemę.
Ir ne vienas lietuvis parpuolė,
Prie trispalvės viršum savo namo.
Augštos žvaigždės pro rūką sužibo.
Triukšmas liejosi gatvėm banguotom.
Ir paliko jie mirę sargyboj,
Kad tiktai vėliava plėvesuotų.
Reikia — žodis kad būtų kaip šūvis,
Kaip ugnis, kaip kodylas kad šventas,
Kaip už vėliavą kritęs lietuvis,
Kad jina tik paliktų gyventi.

Juozui Kruminui - vieton saujos smėlio

Dar nesusėję prabėgti metalo to laiko, kai Spakenberg stalo dažnai sėdėdavo gražus būrelis lietuvių ir latvių literatų, menininkų. O per šį, palyginti, trumpą laiką, net keletas jų suspėjo nueiti tuo keliu, kuriuo jau nebegrižtama. Pirmoji pernai rudenį atsiskyrė poetė Marta Degainė — Gruzienė, prieš Kalėdas ją pasekė jos gyvenimo draugas, latvių literatūros senioras Pavils Gruzna, o dabar iš Vokietijos atėjo liūdna žinia, kad nebeturime jau ir Juozo Krumino...

Iškart nesinori net tikėti, kad staiga nebėra vis naujų minčių, projektų ir energijos. Kupino žmogaus, koks buvo Juozas. Kiek čia seniai, berods, sėdėjo jo kambaryje, gėrėjomės Jeseino poezija, skaitėme ir nagrinėjome jo "Žiemos iliuzijų" ciklą ir svarstėme monumentalių projektų — bendromis jėgomis išversti iš latviško lietuviškai J. Rainio tragediją "Juozas ir jo broliai". O jau tą smulkesnių sumanymų nei nesuskaitysi. Jis mokėjo surasti laiko ne tik darbui mokykloje, stovyklos kultūriniam gyvenime, įvairių parengimų programos paruošimui, bet ir literatūrinei kūrybai. O gi per visus tuos metus jį slėgė baisi, sunki liga.

Kai apie 1946 m. kartais apilankydavau Juozą mažajame Edmundsthalio sanatorijos kambaryje, kuriuo jis dalinosi su Antanu Rimydziumi, jis dažnai būdavo nekalbus, beveik kaskart rasdavau jį lovoje, rimtą, susimąsčiusį. Kiek pataisęs sveikatą, jis grįžo į gyvenimą. Tikėjosi galėsias išvažiuoti į JAV, bet tai jam nepavyko. Atrodė kad jį pribloškė ne vien liga, bet ir vienvietės jausmas, kuris darėsi vis sunkesnis, išvažiuojant vienam po kito artimesniems žmonėms. Tiesa, turėjo jis dar keletą draugų, kurie juo rūpinosi, bet ir tie jau nedaug ką bepajėgė jam padėti.

Paskutinį kartą mačiau Juozą pernai rudenį, kai prieš išvykstant iš Ventorfo į Grohną

buvau nuvažiavęs pas jį atsišveikinti. Radau jį lovoje su sunkiu širdies priepuoliu, o jo kijos medicinos pagalbos negalėjo gauti. Tremtiniai, kurių buvo likę vos porą, šimtų, buvo suspausti į vieną stovyklos kambarį, gatvių pavadinimai suvokietinti, takai ir darželiai užžėlę, ir jau niekas nebeliudyjo, kad čia per keletą metų buvo buvęs Baltijos kampelis. Šis vaizdas sunkiai slėgė net sveiką, šaltu protu galvojančią žmogų — o ką čia bekalbėti apie ligos prispaustą, jautrios sielos poetą? Mūsų pasikalbėjimą nutraukė visdėlto surastas gydytojas, ir turėjau išvažiuoti iš Spakenbergo sunkia širdimi, beveik įsitikinęs, kad jau nebesimatysime. Ir šis nuėjimas, deja, dabar virto tikrėnybe.

Juozo gyvenimas buvo gana trumpas, bet turtingas ir audringas. Jis nepriklausė prie tų žmonių, kurie matuoja ir seikėja kiekvieną darbą, kiekvieną pasilinksminimą, kiekvieną poelgį ir energijos dalelytę. Jis degino savo žvakę iš abiejų galų iškart, net, anot vieno mūsų bendro draugo, kartais uždegdamas ją ir per vidurį. Tai jokių būdu ne priekaištas — anaipol, jam galima net pavydėti, nes iš savo, palyginti, nedidelio metų skaičiaus jis turėjo daug daugiau, negu kitas, kas nugyvena ilgą amžių pagal "grafiką".

Šios prisiminimų nuotrupos tebūnie paskutiniu atsisveikinimu šio draugo ir kolega, kuriam buvo lemta rasti didžiojo poilsio vietą svetimojo žemėje, toli nuo draugų, toli nuo numylėtos tėvynės, paunksmėj bendro baltiečių paminklo, kuriame įamžinti jo kolegos K. Bradūno žodžiai:

Jei svečiam kalnely gulėsiu,
O, šventa, tolma Lietuva —
Aš nei dulkės Tavos neturėsiu
Pasidėt po galva.

Emilis Skujeniekas

BEST WISHES To My Many Friends and Patrons GENERAL BUILDING CLEANING CO.

8511 WADE PARK AVE. GA 1-8792

BEST WISHES To Our Many Friends and Patrons THE HANNA RUG & FURNITURE CLEANING COMPANY

FURNITURE CLEANED AND DEMOTED IN YOUR HOME
Pick-up and Delivery Service

1515 COIT AVENUE UL 1-3664

TRIKAMPIS - KAUNAS, KLAIPĖDA, KARALIAUČIUS

P. Mažeika

Ūkinių atžvilgiu tai trys svarbūs mazgai. Tiesa, praeityje jie niekad nesididžiavo dideliu tarptautiniu garsu kaip uostai ir nebuvo pasidarę prekių paskirstymo centrais, traukiančiais į save plačių plotų santykiavimą su užjūriais. Tačiau ko nebuvo tas gali įvykti, nes šie taškai savo prigimtimi yra labai palinkę į tos rūšies aktyvumą. Karaliaučius kai kuriais atvejais tą jau yra įrodęs. Mažiau tepasizymėjo Kaunas su Klaipėda, nors ir juose būdavo šokių tokių tarptautinių ūkinių interesų ypač misko medžiagos prekyboj ir tranzite.

Šie uostai nevisada ir nevisi buvo laikomi lietuviškais ir nevisais atvejais tarnavo Lietuvos reikalams, nors etnografiškai visi yra lietuviškoj žemėj. Mūsų rašytosios istorijos pradžia sutampa apytikriai su tuo laikotarpiu, kada svetimos jėgos planingai pradėjo lietuvių gyvenamo ploto užvaldymą, su kėlusį tame plote amžiais trukusius karus. Ne visas šio Lietuvai svarbaus trikampio viršūnės pavyko apginti ir jau anksti vienas iš šių trijų "K" tapo svetimųjų tvirtovė, iš kurios buvo teriojami Lietuvos gyventojai. Antrasis "K" turėjo būti tiltu į Livonijoj įsikūrusią kitą vokiečių karinę ir religinę organizaciją. Tik neveikiama žemaičių valia niekais pavertė neišsenkančius

užkariautojų kėslus. Nors su žemaičiais kovojo visa sujungta Lietuva, tačiau ir tais atvejais, kada jie buvo palikti vienui vienui savo likimui, o kartais net užrašyti vokiečiams, nenuleido rankų ir nepasidavė plūstančiai lavinai. Atkakliai jie laikėsi įsipyrę į dar likusį pajūrio ruožą ties Palanga ir šventąja, todėl ir Klaipėda negalėjo išsirtulioti į aktyvų prietiltį vokiškam Latvijos ir Estijos kolonizavimui. Neišsėmiami buvo svetimųjų ištekliai žmonėmis, ginklais ir gėrybėmis. Visa tai plūdo iš vakarų per Karaliaučių ir visa tai teko atlaikyti pirmiausia trečiosios trikampio viršūnės — Kauno įguloms. Kaunas buvo vokiečiams pati didžioji kliūtis įsiveržti į Lietuvos gilumą. Todėl žiaurių kovų liudininkai yra kelerios pilies griuvėsiai liekanos Nemuno ir Neris santakoj.

Trimis "K" galime žymėti lygiašonio trikampio viršūnes, kurio kraštinėmis visais laikais vyko įvairiausių jėgų įtempimas: militarinių, imperialistinių, politinių, ūkinių ir net religinių. Pastarųjų tiek, kiek buvo reikalinga pridenkti pirmąsias. Tas įtempimas prasidėjo XII amžiuje ir tęsiasi iki šių dienų.

Tie trys K atžymi pirmon galvon ūkinį trikampį. Lietuvos ūkio sveikatingumas labai priklauso nuo to trikampio viršūnių

darnaus bendradarbiavimo, nes tos viršūnės yra atramos taškai pigiausių ir patogiausių lietuviško ploto transporto kelių. Viršūnės yra tokiose vietose, kuriose tenka pereiti arba į kitokio masto transporto priemones arba į visai kitą transporto rūšį. Tokios vietos būna paprastai ir tarpininkavimo centrai. Per tai jos susilaukia didelės ūkinės galybės. Vien tik ant to buvo peremta Vėnecijos didybė viduramžyje, o šiandien toki yra visi didieji Šiaurės jūros uostai, kaip Hamburgas, Antverpenas, Roterdamas. Nes tik maža dalis krovinių pereinančio per tuos uostus yra kilę iš tiesioginių tų uosto užnugarį arba jiems skirti, o likusi didžioji dalis priklauso tranzitui į tolimesnius plotus ir net kraštus už tūkstančių klm. pav. Šveicariją, Čekoslovakiją, Vengriją, Austriją.

Mūsų trikampio uostai turi visai analogišką padėtį ne tik savo tiesioginio užnugario atžvilgiu, bet taip pat ir uždaviniams, kuriuos stato tolimesnieji plotai už jų, būdami surišti su tais trimis "K" transportui pigiais vidaus vandenimis.

Keliai yra krašto ūkio nugarkaulis ir galūnės. Juo daugiau kraštas apdovanotas natūraliais vandens ir kitokiais keliais, palankiai išdėstytais ir nukreiptais, tuo staugesnis būna ir to krašto gerovės kilimas. Suprantama, kad natūraliųjų kelių reikšmė istorijoje, proporcingai ūkiui, buvo nemažesnė kaip dabar, todėl ir praeityj tas mūsų ūkinis trikampis buvo labai svarbus. Tačiau negalime pasigirti jį kada nors tarnavus Lietuvos ūkio stiprėjimui ir kilimui. Tik retais atvejais situacija tame trikampyje

buvo Lietuvos atžvilgiu neutrali, bet dažniausiai tokia, kuri veikdavo Lietuvos ūkį ir jo išsivystymą destruktvyviai. Gal būt tai yra viena iš didžiųjų Lietuvos galybės žlugimo priežasčių.

Tas trikampis toli gražu nebuvo teatras to siauro ploto, kurį jo kraštinės uždaro. Apie kiekvieną iš to trikampio viršūnių spietėsi jėgos iš didelių plotų arba iš viršūnės strateginės reikšmės (pav. Klaipėda). Visas mums palankių arba priešingų jėgų potencialas susirinkdavo apie kiekvieną iš tų viršūnių, kad susigrumtų to trikampio plote. Ir tik retais atvejais tame trikampyje vykdavo, nors ir nepilna, prekybinių bei ūkinių santykių koordinacija. Taip buvo praeito amžiaus pabaigoj iki didžiojo karo. Tik, deja, Lietuva neturėjo nei politinės nei kultūrinės laisvės ir to trikampio darnumo, nors ir išskaidyto tarp dviejų valstybių, negalėjo išnaudoti sau.

Šis geopolitinis ir ūkinis trikampis niekad neišnyks, nežinūrint kieno valdžiojo viršūnės bebūtų. Jo reikšmė praeityj buvo didelė, bet dar didesnė ji bus ateityje, nes trikampio viršūnių taškai nėra atsitiktiniai, o guli raktinėj padėtyj Lietuvos vandens kelių atžvilgiu. Tai yra uostai, kurie aptarnauja Lietuvos teritoriją, ir kurie patys nuostoją vertės, jeigu jie prievarta yra nuo santykavimo su ta teritorija atplėšiami. Tuo atveju jie traukdomai veikia vienas į kitą. Lietuviškieji plotai, kuriems aptarnauti yra skirti šie uostai, dar tik žada parodyti savo pilną ūkinį pajėgumą ir sugebėjimą. Gera pradžia tam buvo padaryta nepriklausomybės laikotarpyje, bet buvo tik pradžia, todėl minėto trikampio pati didžioji reikšmė, dinamiškiausia veikla, numatoma tik ateityje.

Tas pats pasakytina ir apie tuos svetimus kraštus, kurie gravituoją į mūsų pajūrį, būdami sujungti su mūsų uostais vidaus vandenų keliais. Jų ūkinė ateitis yra nemažai žadanti ne tik jiems patiems, bet ir visam civilizuotam vakarų pasauliui, kuris yra reikalingas pusiausvyros ir sunkiai pakelia sutrikimus vienų kurioj nors Europos dalyj. Ukrainos ir vidurinės Rusijos išplovimas iš pasaulio ūkio sistemos, yra sunki liga Europos ūkiui.

KAUNAS

Dviejų didžiųjų karų tarpe tik daliai etnografiškos Lietuvos teko džiaugtis nepriklausomybe ir tos nepriklausomos dalies laikina sostine tokiu būtu Kaunui. To pasėkoje, šis rusų tvirtovė iš visų pusių sugniaužtas ir labai apleistas miestas, per labai trumpą laiką pakilo iš purvyno ir sužibėjo vakarietiško miesto varšomis. Ne tiek šiuo atveju svarbus išorinės išvaizdos pakitėjimas, kiek pasikeitimai visoje miesto struktūroje. Labai padidėjo gyventojų skaičius ir pasikeitė tautybių savitarpis santykis, gavus greit viršų lietuviškam elementui. Kilo naujų imonių bei plėtėsi senosios, bet viso to kitėjimo priežastis nebuvo vien ūkinė. Kaunas, iš prigimties prekybos ir tranzito miestas, gavo laikinai naują paskirtį —

SIMTANUOŠIMTINIS LIETUVIS

Jonas Pakrantis Amerikoje

Vyt. Alantas

Bulviniai blynai ir dangaus mana

Jonas Pakrantis atsuko mažą bet dailų radijo aparatuką ir lyg tyčia pataikė į lietuvių radijo valandėlę. Pranešėjas įsisteikiančiu balsu kalbėjo:

— Ryt įvyks tokios ir tokios organizacijos piknikas Kėstučio darže. Pikniko šeiminkės iš anksto smarkiai ruošiasi. Bus skanių bulvinių blynų, dešrelių su kopūstais ir lietuviškų ragintų agurkų. Neprisivalgykite per daug namie, kad galėtumėte pasigardžiuoti mūsų mielių šeiminkinių pagamintais valgiais per pikniką. Piknike galėsite ne tik skaniai pavalyti, bet ir išgirsite dainuojant mūsų mielus dainininkus ir galėsite linksmai pasižokti, grojant mūsų žinomai kapelai... Tad visi ryt į pikniką, įvykstantį Kėstučio darže...

Pakranciai nutarė į pikniką nuvažiuoti. Piknikas kaip piknikas, kaip visi lietuvių piknikai Amerikoje ir, tur būt, kaip ir visų tautybių šiame krašte ruošiami piknikai. Viena bėda — alus ir "papsai", trečiame — orkestrelis ir šokiai. Kai kur būna ir estradėlės, ten rodoma šokia tokia programėlė, kuria niekas nesidomi. Kartais gal kas ir nebologai padainuoja ar pašoka, bet viską nugali dešrelės, gėralai ir kapela. Kiek Pakranciai teko būti čia rengiamuose lietuvių piknikuose visur daržuose piknikininkai maudėsi dulkėse. Taigi, dešrelės, alus ir dulkės. "Stipresnės" vaišės vyksta mašinose, iš kurių ištraukiamos dežutės su wisky, alumi ir sumuštiniais...

Pakrantis su žmona vaikščiojo po Kėstučio daržą, sveikinosi ir dirbtinai šypsojosi savo pažįstamiems, slankiojo po dešrelių bei "papsų" pasiūres, buvo už-

sukę ir į šokių pastogę, kur Pakranciai krito į akis vieną šokantį porą: pusmergėlė šoko apsimovusi trumpomis maudymosi kelnaitėmis ir vilkėjo geltonais be rankovių marškinėliais, o vyrukas mūvėjo "nacionalinėmis" mėlynomis kelnėmis ir "puošėsi" raudonais taip pat be rankovių marškiniais. Šoko jie nekreipdami į nieką dėmesio ir, tiesą sakant, niekas nekreipė ir į juos dėmesio...

Taigi, dūlinėjo jie po daržą pasiūres ir gausingai "gėrė tyrą" gamtos orą, tirštai atmiešę dulkę. O svarbiausia nuobodžiavo...

— Einam iš to daržo, — pasakė Pakrantis, paimdamas Birutę po ranka ir veddamas ją vartų link.

Jie išėjo iš daržo ir atsistojo už tvoros po medžiais. Kiek atokiau matėsi išblaškyti kažin kokie pastatėliai, o toliau ėjo kelias, kuriuo be atvangos zujo automobiliai.

— Kad tu žinotum, kaip man nuobodu tamė piknike! — kalbėjo Pakrantis, sekdamas leikiančias mašinas. — "Nuobodu", gal būt, būtų netikslus žodis, greičiau, tuščia. Dešrelės, kopūstai, alus... Kitaip sakant, pilvas, pilvas ir pilvas.

— Ko tu nori? — nusijuokė Birutė. — Žmonės suvaiduoja pasilinksminčių, susitiktų, pašoktų. Piknikas ne bažnyčia ir ne teatras.

— Apie teatrą, kaip tokį, Amerikoje apskritai negalima kalbėti, o bažnyčia, pati žinai, ne daug kuo skiriasi nuo pikniko. Andai nuėjome į lenkų bažnyčią ir per mišias, kurios truko pusę valandos, triskart rinko pinigų. O jei atsiminsime "teatrą", kaip amerikiečiai jį suvaidina, t. y. kiną, tai pati žinai,

kas ten dedasi. Žiūrovai gėrėsi filma ir tuo pačiu laiku džiugina savo pilvus "papkornais", šokoladais, saldainiais ir kuo tik nori, ir kinų salės po tą "vaidinimą" panašios į šukšlynus.

— Tokie papročiai...

— Žinoma, tokie papročiai, bet aš nekalbu apie papročius: aš kalbu apie bulvinius blynus ir dangišką maną...

— Nesuprantu, — nustebusi pažūrėjo Birutė į savo vyrą:

— Matai, jei šiandien vėl užsėdėtum Kristus ant žemės ir jei šėtonas jį vėl imtų gundinti, sakysime, užkėlęs ant Empire Buildingo New York, tai ar Dievo Sūnus negalėtų dar su stipresniu pagrindu pasakyti, kad žmogus gyvena ne tik duona, bet ir Dievo žodžiu? Piknikas už šios tvoros yra amerikiečių gyvenimas miniatiūroje. Pamėginkime gomurį pikantiško-
mės dešrelėmis, pripilkime pilvą alumi ir papsais, važiuokime patogiu automobiliu! Kitais žodžiais: gyvenime socialiai, šiltai ir patogiai! Ir žinai, kas mane labiausiai stebina: čia to visai pakanka. Žmonės gerai valgo, gerai rengiasi, patogiuose butuose gyvena, ant minkštų sėdynių važinėja ir... daugiau nieko nenori, nieko netrokšta, nieko nesilgi. Vienintelis noras, troškimas ir ilgesys: daugiau dolerių! O kur dvasia? Kur estetika? Kur sielos alkis? Kur troškimai "dangaus manos"?

Atrodo, kad ano dvasios pasaulio, kurį mes taip branginome ir vertiname Europoje, šio krašto gyventojams nėra ir nereikia, kad čia ir be anų "suaizgių" puikiai verčiasi, kad galvoti ir jaudintis dėl dalykų, kurių negali apčiuopti penkiaais pirštais ir paversti doleriais nėra jokios prasmės. Klausyk, Birute, kas

GREETINGS
To Our Friends and Patrons

SOLOMON'S

CORSET SHOP

CORSELETTES

Girdles — Bras

2194 LEE ROAD

YE 2-6606

CL 1-8227

Greetings and Best Wishes
To Our Friends and Patrons
Mitchell Re-Capping &
Service StationFirestone Tires and Tubes
12 Hr. Service on Recapping
Written Guarantee with each job
650 Columbus & Northfield
Rds., Bedford, Ohio

gi galų gale teismus: mes ar jie? Kurie klysta: mes ar jie? Kieno gyvenimo supratimas teisingesnis: mūsų ar jų? Mums atrodo, kad be dvasinio prado gyvenimas neturi jokios prasmės ir vertės, o jiems be dolerių pilnos kišenės gyvenimas neturi jokios vertės ir prasmės. Mums atrodo gėda gyventi tik pilvui, o jiems atrodo gėda gyventi dar ir kitu. Jie užkanda dešrelių, užpilia alaus ir patenkinti: jiems atrodo kad daugiau nieko neboreikia, nieko nėra ir bergždžia dar kažin ko norėti, o man tuščia... Ir taip gyvena milijonai ir milijonai. Mus moko, kad žmogus negali išsiversti be dievytės, t. y. be aukštesnių antgaminių būtybių, o čia mes matome, kad čia žmonių milijonai ko puikiau verčiasi, kad galvoti ir jaudintis dėl dalykų, kurių negali apčiuopti penkiaais pirštais ir paversti doleriais nėra jokios prasmės. Klausyk, Birute, kas

KAI RADIJAS ŠAUKĖ
PRIE GINKLO

Karo pradžia ir sukilimas Lietuvoje prieš 10 metų

4. MANE PASKIRIA
RADIOFONO KOMENDANTU

Staiga matau, kad kažkoks žmogus stovi prie vartų ir žiūri į rūmus. Nueina. Vėl grįžta. Ir taip kelis kartus. Pažiūrėti negalim, dar tamsoka. Jam nuo vartų pasitraukus aš išbėgu į kiemą ir puolau prie vartų. Tuo metu jis vėl grįžta. Dabar atpažįstu jį. Tai P. mano spėjamas ryšininkas, žmogus nuo pačių viršūnių. Įleidžiu jį į kiemą ir tuoj užpuolu:

— Kur jūs pradingot? Ar B. B. pranešė jums?

Taip, pranešė. Ir štabas tai žino. Jis atėjęs išvalgyti.

— O kur dingo B. B.?

— Siųstuvą baigia. Liepiau jam. Žinoma, kad tu ir vienas čia susitvarkysi.

Tai ko jūs laukiat? — spiriu.

— Nelengva buvo susirinkti, — sako jis, — o po tiek laiko negalima žinoti, kas radiofone įvyko. Dabar, kad žinau, jog viskas tvarkoj... O krienų turit?

— klausia.

Suprantu, ką tie "krienai" reiškia. Parodau jam savo pistoletą. Tai visi mūsų krienai.

— Netrukus gausit. Laikykite! Aš bėgu pranešti.

Ir jis bėga. Aš papasakoju draugams ir visų nuotaika pakyla.

Netrukus prie vartų pribėga žmogus ir nervingai spaudžia vartų skambutį. Jau prašvite, pažįstų budintį redaktorių prie vartų stovintį. Įleidžiu jį per vartus ir jis net nenustebeja, kad ne sargas jį įleido, bėga į rūmus.

— Pavėlavau. Tik ką pildamas: — Pavėlavau. Tik ką prisilakiau! Sunki dienele bus...

Pradžioje nudžiugau, kad ir redaktorių savo tarpe turėsiu. Jo prireiks. Ir prisidės jis būtinai. Juk lietuvis patrijotas, žinomas poetas. Bet kai pamatau,

BALYS GRAŽULIS

kad jis tik apie aną baliuką kalbą, širdis pradeda pykti. Ir man pasakius, kad radiofonas neveikia, kad visi išbėgo ir kad užėmė mes aktyvistai, jis tik nustemba ir nudžiunga, kad nereikės dirbti, kad galės lovoje išsipagirioti.

— Bravo vyrai! Bravo vyrai!

— giria jis mus, o pats jokios pareigos neįaučia.

Palopjės man per petį eina namo. Nesulaikom jo, nekvičiu prisidėti, tik širdyje taip kartu paliko.

— Kaip jį paleidai, dar išduos? — prikiša draugai.

— Nors bailumas su niekšybe tikrai broliai, bet... tegu eina. Tiek žemai jis nekreis. O ir dėti jį nėra kur. Jeigu jis niekšas, tai čia būdamas pavojingesnis, negu lovoje. Galėtumėm tik nušauti, bet ar turime pagrindo tokiai egzekucijai?

Draugai tyli. Visi jaučia nusivylimą žmogui, kuris turėtų būti tarp pirmųjų sukilėlių.

Po kiek laiko ryšininkas sugrįžta dideliu portfeliumi nešinas. Jį lydi jaunas, gal kokio šešiolikos metų berniokas, technikos mokyklos mokinio uniformoje. Jiedu ir aš užsidarome direktoriaus kabinete. Ryšininkas kalba:

— Jokios paramos aktyvistų štabas neduos. Jie ten liko įvykių aplenkti ir neįmanoma dabar numatyti žmonių surinkti. Organizuoju apsaugos būrį patys. Tave aktyvistų štabas paskyrė radiofono komendantu ir pats savo galva atsakai už jo saugumą.

Žinau, kad šis "savo galva" tai tik vaizdingoji priemonė įsakymo svarbumui pabrėžti, bet jį paveikia mane tiek, kad net lengvas šurpulis nukrečia. Juk ir

be šio pasakymo mūsų galvos čia nedaug ko vertos.

Ryšininkas tęsia:

— Visus įsakymus raštu ar žodžiu gausite per šitą mokinį. Tik per jį! Jis bus jūsų ryšininkas su štabu. Be slaptažodžio nieko iš nepažįstamų neįsileiskit. Slaptažodis toks: Anupras 2222 (priedo dar buvo sakiny, kuri turėjau sudėti po žodį aš ir atvykėlis). Sakinį užmiršau.

Patys nedarykite nieko — aktyvistų štabo nariai atvyks programos pradėti.

Palinkėję man laimės abudu išėjo, prieš tai išvertę ant stalo krūvą pistoletų ir šovinių. Dabar bent žinojau, kur esame. Buvo liūdna, kad štabe toks pakrikimas ir neramu, kad esame vieni. Šeši vyrai: Technikas B., broliai J., B. B. atsiųstas vyras N., mano draugas S. ir aš. Visa jūla. Iš kur gausi daugiau? Nebent vėliau, įdienojus.

Savo vyrams tepasakau, kad esu paskirtas komendantu, tikros padėties nepasakaju. Kam juos neraminti. Sakau, kad viskas tvarkoje. Ir tuo jie džiaugiasi.

Ir vėl laikas slenka, o nei paties štabo, nei jokios žinėlės iš jo.

5. NUTARIAM PRADĖTI
PATYS

Nerimas ir pyktis pradėjo net gerklę griaužti. Ko jie laukia? Jau aštunta valanda, beveik dvylika valandų brangaus laiko nuėjo veltui. Dabar netgi jau pavojingiau. Mieste judėjimas, pilnos gatvės kariuomenės, darda. Tankai, apie vokiečius nieko negirdėti, gali ir bėgliai sugrįžti, gali pradėti lankytis ir šiaip koki negeistini svečiai. Pradės rinktis tarnautojai į tarnybą...

(Perkelta į 4-tą pusl.)

būti sostinė, kas iš paviršiaus nustelbė jame komercinį charakterį. Kaip sostinė, Kaunas staiga lietuvių dėka administracinio valstybės aparato susibūrimo ir buvo šiam miestui geras pakaitas tranzito, kuris atkrito, taip labai nepalankiai susitvarkius politinėms sienoms. Mums būtų daug maloniau, jei Kaunas to paties kilimo būtų susilaukęs ir nebūdamas sostine, kas lengvai galėjo atsitikti, jei ne tas nelemtas Vilniaus užgrobimas, ūkinė siurinė Rusijoje ir aklina sienos uždarymas su Lenkija. Dėl šių priežasčių mūsų vidaus vandens keliai — Nemunas ir Neris — buvo kone visiškai išimti iš tarptautinės apyvartos ir Kaunas, kaip tranzito miestas, nustojo reikšmės. Gal todėl ir vandens kelių bei uostų tvarkymas nesusilaukė reikiamo dėmesio.

Sulaukus Gudijos ir Ukrainos plotams gamybą ir gyvenimo lygį keliančios santvarkos, šie plotai neišvengiamai turės išvystyti milžinišką prekių pasikeitimą su Vakarais per Baltijos uostus, nes iš vienos pusės tų plotų ūkinis potencialas yra didelis, o kita vertus — ūkis gam vienpusišką su miško ir žemės ūkiu gaminių pirmavimu. Todėl visai pagrįstai galime laukti didelio prekių judėjimo ir į vieną ir į kitą pusę. Netenka abejoti, kad kelias per Lietuvą patrauks to tranzito didesnę pusę, nors dalis, be abejo, bus pasukta Vislos upe į Dancigą.

Kaunas turi visus geresius davinius pasidaryti to tranzito reguliatoriumi ir išaugti į didelį tarptautinės prekybos ir pramonės miestą, stengdamasis sukcentruoti savyje visus rafinavimo sugebėjimus tų

žaliavų, kurios turės pro jį praeiti, būti jame perkrautos ir, Kaunui tarpininkaujant, per mūsų jūrų uostus turės būti perduodamos vakarų Europai bei atvirkščiai.

Suprantama, kad Lietuva, kaip tranzito kraštas, Nemunas kaip svarbiausia sąlyga to tranzito pritraukimui ir Kaunas, kaip viena iš svarbiausių to tranzito centrinių, gali realizuoti tik prie tam tikrų sąlygų. Juo geriau tos sąlygos bus išpildytos, tuo daugiau Lietuva įgys tranzito krašto išvaizdą ir savybes — Belgijos, Olandijos pavyzdžiu — ir tuo geriau sugebės patenkinti statomus jai reikalavimus. Vienos iš tų sąlygų nepriklauso nuo mūsų valios, o kitos priklauso iš dalies arba ir visiškai nuo mūsų iniciatyvos.

Nepriklauso nuo mūsų arba tik labai mažai nepriklauso ūkinis Gudijos, Ukrainos ir vakarinės Rusijos išsirutuliojimas, politinė santvarka, gyventojų kultūrinis ir civilizacijos lygis, gyvenimo standarto augstis, produkcija, sunaudojimas, gyventojų skaičiaus kilimas ir palankių tarptautinių susisiekimui kelių išsivystymas toje erdvėje. Mūsų krašto gerovė ir tautos pajamos labai tampriai rišasi su gerove ir ūkine pažanga slaviskose rytuose ir pietuose.

Antra didžiulė sąlyga yra — patraukti į savo tranzitą gerąsias, patogias kelias, transporto ir susisiekimo priemonės ir modernius bei patogius transporto inventoriumą, gerai įrengtus uostais, sandėliais, laivynu, keliais reikalaujančiais komžiausio perkrovimų skaičiaus, transporto organizacijos lankstumo, sugebėjimo prisitaikyti ir pa-

traukti tranzitą sutartimis, pritaikintais tarifais ir geru patarnavimu; išvystyti rafinavimą, perdirbimą, pusiauafabrikatų gaminių ir valymą, kad praeinanti pro kraštą žaliava įgytų ko rafinučiausią formą ir pakeltų prekės vertę iki paskutinės ribos. Taisi suteiktų kraštui darbo ir keltų pramonę.

To tikslo siekiant reikėtų griebtis ko aktyviausiu tarptautinės prekybos, nes tik tuo būdu tranzitinių prekių rafinavimas būtų prieinamas. Kitu atveju, jei tarpininkavimas būtų svetimųjų pirklių rankose, tranzitas nors ir eitų per mūsų kraštą, didesnįjį uždarbį dalis tektų ne mums. Didelių prekybos ir tranzito centrų išsiplėtojimas labai daug priklausė ir nuo gabių pirklių gausingo kadro. Reikiamas žmogus savo vietoj ir savu laiku, prie palankių aplinkybių, yra lemiama faktorius. Šiais atvejais neužtenka vien sugebėjimo prekiauti, bet reikia dar platesnio supratimo savo krašto ūkinių tendencijų ir interesų ir geros valios derinti savo veiklą prie jų.

Kiek pirmoji sąlyga, t. y. ūkinio ir kitokio slaviškųjų plotų išsirutuliojimo, mažai ar nieko nepriklauso nuo mūsų, tiek ši antroji yra grynai mūsų veiklos plote. Įkūnijus mūsų krašto pritaikymo tranzitui uždavinius, galime tikėtis tą tranzitą pasisuksiant mūsų keliais ir per mūsų uostus. Kita vertus, šimtu procentų atlikę mums priklausančią tos veiklos dalį, t. y. paruošę savo kraštą prekių praėjimui, veiksime tam tikrojo plotmės ir pirmąją sąlyga. Būtent, slaviskos erdvės ūkinį išsirutuliojimą. Paprastai

ūkinių kilimo priešakyje eina kelių tiesimas ir tik po to gamybos bei sunaudojimo kilimas. Iš to seka, jog mes su savo keliais lyg ir turėtume užbėgti slaviškiems rytams už akių: palaipsniui jiems kylant, patiekti vis lengvejantį ir tobulėjantį tranzito priemonės. Tuo skatinsime jų prekybą ir patrauksime į save tarpininkavimą. Mūsų pasiūlymas patarnauti visose srityse privalo būti pareikštas anksčiau už pareikalavimą.

Tik užmetus akį į Lietuvos žemėlapi, iš karto matyti, kad Kaunas, kartu su keliais kitais geografiškai lygiai palankiais gulinčiais miestais, gali būti planingo darbo priskyj tranzito ir prekybos. Ir išeidami iš Lietuvos ribų, nedaug surasime jam konkurentų šiai misijai.

Kauno keliai

Kaunas, kaip tranzito mazgas, gauna savo svarbą nuo Nemuno upyno, kurį neabejojant galime skaityti pačia svarbiausia transporto srove šiaurės rytinėje Baltijos pakrantėje. Turint galvą atstumo nuo Nemuno žiočių ir aukštupio, Kaunas yra centrinėje vietoje. Nemažiau centruota jo padėtis ir svarbesniųjų Nemuno intakų atžvilgiu. Nuo Kauno iki žiočių turime 202,5 km. Tas tarpas baigtas sureguliuoti, leidžia plaukioti laivams su didoka gremzle nuo Klaipėdos ir Karaliaučiaus iki Kauno neperkraunant. Tuo

būdu Kaunas būtų perkrovimo vieta laivams ateinantiems iš Dniepro, Oginskio kanalo, Ščaros ir Nemuno aukštupio. Toliau Kaunas būtų perkrovimo vieta ir laivams ateinantiems Nerii iš Vilniaus ir Nevėžio iš Kėdainių bei Panevėžio.

Trumpai paliečiant augščiau suminėtas svarbiausias vandens kelius atskirai, t. y., tuos, kurie Kauno uostui turi tiesioginės reikšmės, reikia pabrėžti, kad jie visi gali pasidaryti reikšmingais veiksniais šalies ūkiui. Pirmasis iš jų — Nemunas nuo žiočių iki Dniepro, yra didelio masto tarptautinė srovė ir gali būti konkuruojama tik Vislos. Tačiau Nemunas yra trumpesnis kelias iš Juodosios į Baltijos jūrą, o, be to, lengviau reguliuojamas bei palaikomas reikiamo laivininkystei gylio. Prieš pirmąjį didįjį karą jau ėjo Nemunu didokos apimtys tranzitas (1913 m. 100.000 to), kurio masę sudarė miško medžiaga plukdoma ir apdirbama Klaipėdos ir Karaliaučiaus medžio įmonių. Tačiau be miško nemažą poziciją sudarė ir grūdai, linų pluoštas, sėmenys, tuo tarpu įkalnė silks, mašinos ir kita importuojama į rytus prekė, savo verte brangesnė, bet tūriu ir svoriu nedidelė, todėl pakalnė praeina tonažas būdavo visada žymiai didesnis.

Kiti pro Kauną pasukti vandens keliai ne daug teturi tarptautinės reikšmės, bet užtat lietuviškajam užnugarui jie yra, arba gali pasidaryti, svarbiais ūkio gaivintojais.

(Būs daugiau)

LIETUVIŲ ARCHYVAS

Lietuvos Istorijos Metraštinis

30LSEVIZMO, NACIONALSOCIALIZMO, TREMTIES METAIS

Redaguoja: Jonas LEONAS

44)

Vytauto Didžiojo Karo Muziejus rusų ir vokiečių okupacijų metais

GEN. STASYS RAŠTIKIS,
buv. Lietuvos Kariuomenės Vadas

(Tęsinys)

Raudonosios armijos skyrius

Didžioji muziejaus salė buvo paskirta raudonajai armijai. Joje buvo Lietuvos kariuomenės pulkų skyriai panaikinti. 1941 m. sausio 24 d. surašytas užsakymas Nr. 1168 Vsekochnodnikov'ui patiekti kariškiai istoriniam muziejui per 3 mėnesius šią Maskvos raudonosios armijos muziejų esančių paveikslų kopijas:

1. "Stalinas ir Vorosilovas Kremluje", Gerasinovo, 147x191 cm, už ... 2.280 rublių
2. "Caricyno gynimas", Grekovo, 76 x 200 cm, už ... 2.460 "
3. "Prie telegrafo aparato" Morolovo, 149 x 200 cm, už ... 2.100 "
4. "Stalino atvykimas į raitelių armiją" Avilovo, 140 x 200 cm, už ... 2.490 "

Vertingusių paveikslų iš raudonosios kariuomenės gyvenimo karo muziejaus raudonosios armijos skyrius neturėjo. Keli gauti iš SSSR, kiti pagaminti vietinių menininkų (paveiksai ir skulptūros). Daugiausia buvo įvairių foto — nuotraukų iš raudonosios kariuomenės ir 29-tojo lietuvių teritorinio šaulių korpo gyvenimo. Švietimo liaudies komisaro paskirtoji kariškiai istoriniam muziejui reorganizuoti komisija kovo 14 (posėdžio protokolais Nr. 3) pripažino, kad raudonosios armijos skyrius turėtų būti papildytas dar bent penkiais naujais paveikslais ir keliomis didesnėmis skulptūromis. Šiam reikalui iš švietimo liaudies komisariato gegužės 5 d. raštu Nr. 298 paprašyta 25.000 rublių.

Kaip kariškiai istorinio muziejaus vadovybė vertino naują raudonosios armijos skyrių, matyti iš rašto, pasiūsto į Maskvą raudonosios armijos centrinio muziejaus viršininkui (1941 m. birželio 9 d. Nr. 380). Šiame rašte be kitko šitaip parašyta (vertimas iš rusų kalbos):

...Mūsų prašomi ekspozitai reikalingi kariškiai istorinio muziejaus organizacijoje numatyti raudonosios armijos istorijos ir jos kovų skyriui atidaryti. Šio skyriaus, kuriam patalpos jau yra paskirtos, įsteigimas ir jo atidarymas išsuktas didelio susidomėjimo, kurį reikalauja Lietuvos darbo žmonės, norėdami pažinti raudonosios armijos steigimą, jos stiprėjimą ir kovas. Be to, tas skyrius reikalingas supažindinti šaukiamuosius į raudonąją armiją su jos istorija. Kariškiai istorinis muziejus, rodydamas raudonosios armijos didvyrišką praeitį, gali pilnai įvykdyti savo uždavinį — auklėti socialistinės tėvynės susipratusių kovotojų ir tuo padėti stiprinti jos karinę galią...

Šį raštą pasirašė muziejaus direktorius Br. Žekonis ir atsakingasis sekretorius Vl. Jocius.

Muziejaus fasado subolševikimas.

Šiuo reikalu 1941 m. sausio 21 d. muziejaus direktorius Žekonis pasiuntė švietimo liaudies komisariui tokį raštą (Nr. 57):

"Kariškiai istorinis muziejus norėtų pasigaminti pagal dalininko Usinskio projektą penkiakampę žvaigždę. Kalbamoji žvaigždė numatyta pastatyti ant muziejaus fasado iš Duonelaičio gatvės pusės. Žvaigždė bus iliuminuojama išilmių ir valstybinių švenčių proga. Muziejaus rūmai iš Duonelaičio gatvės pusės turi gražų fasadą ir toli stovi nuo gatvės. Tokios pastovios žvaigždės įrengimas virš muziejaus fasado labai pagražintų patį muziejaus pastatą ir atkreiptų žmonių dėmesį, o iš antros pusės dalinai sumažintų išlaidas, kurių nemaža susidaro, puosiant muziejų išilmių ir švenčių proga.

Pagrėmęs š. m. sausio 15 d. pasikalbėjimu tuo reikalu su Tamsta, siūniu dalininko Usinskio žvaigždės projektą ir samatą ir prašau Tamstą, Komisarę, leisti ją pasigaminti iš š. m. išlaidų samatos ekspozitams įsigyti skirtų kreditų.

Priedas: projektas ir samata — pasiūlymas". Šio rašto originale yra tokia rezoliucija:

"Atsiklausti Meno Reik. Kom-to nuomonės

A. V. (Venclova)
1941. I. 25."

1941 metų darbų planas.

1941 m. balandžio 8 d. švietimo liaudies komisariate politinio — "švietimojo darbo valdybos" viršininko pavaduotojas D. Levinas pareikalavo iš kariškiai istorinio muziejaus direktoriaus (raštas Nr. 12792) prisiųsti muziejaus 1941 metų darbų planą.

Iš muziejaus direktoriaus atsakymo matyti, kad muziejuje per 1941 metų pirmuosius keturius mėnesius padaryta, ir kas dar numatyta per 1941 metus padaryti. Štai įdomesnės šio rašto (1941. V. 5 d. Nr. 299) ištraukos:

"...Kariškiai istorinis muziejus, be atsitiktinių ekspozatų, š. m. darbų plane yra numatęs surinkti ir ekspozuoti šią istorinę medžiagą:

- 1) Lietuvos liaudies kariuomenės, Lietuvos liaudies kariuomenės jungimas į Raudonąją Armiją ir Teritorinio šaulių Korpusus.
- 2) Raudonoji armija ir raudonasis laivynas, kovos interventais ir baltgvardiečiais, TSRS karinis stiprėjimas, kova su japonais ir baltasuomiais, raudonosios armijos ir raudonojo laivyno pasirošimas kovai.

Kai radijas šaukė prie ginklo

(Atkelta iš 3 pusl.)

Tikra velniava! Ir vartų negalima laikyti uždarytų, gyventojai (jų dar liko) įtarti. Padėtis pavojinga ir kvaila. Mes vis laikomės rūmuose tyliai, tik pro užuolaidos kraštą stebim, kas kieme darosi. O jame knibžda žmonės, tarnautojai į darbą atėjo. Prieina prie durų, paskaito užrašą ir atgal. Merginos iš džiaugsmo net ant vienos kojos apsisuka. Pastoviniuos būrelis ant kiemo ir eina namo. Pamatav vyrą, mano nuomone patikimą, ir siunčiu J. per užpakalinį langą iš paskos. Sustabdo gatvėje, nežymiai užveda už rūmų ir per langą į vidų. Vyrų vis daugėja. Jie nežino, kam čia taip paslaptinai pašaukti, nesupranta, ko čia aš šeiminkauju. Truputį po aštuonių judėjimas apsimsta. Mano kontrolieriai neatėjo, vyresnio rango tarnautojams dar per anksti. Kas atėjo, nuėjo namo, arba per langą pas mus. Ir vakar mano areštuotasis sargas maišosi kartu. Jis išsimiegojo ir atėjo į protą. Dabar jis mūsų žmogus.

Sukviečiu visus į vieną kambarį. Reikia pasakyti, kame reikalingas. Išklauso mano, kiek patetiško pranešimo ir subruzdalyg vienas. Tvarkoj! Mes pasirenge! Net džiaugsmas ima žiūrėti į jų entuziasmą. Tada atidaro stalčių. Ten dar likę keli pistoletai ir krūvelė šovinių.

— Prašau, — tiesiai arčiausiai stovinčiam.

Jis neima.

— Kvailas, ar ką? Čia maži juokai, pilnas Kaunas...

Ir kiti neima, kad kvailystė būtų ko nors imtis, kada begalinės voros kariuomenės per miestą traukia. Išsijosi — ir apsupo. Nespėsi nei nusičiaudėti...

Mane lyg kas karštu vandeniu perliejo. Ir skaudu ir liūdna iki graužulio. Tai va, kokie mes patrijotai. Žodžiais pilame be gailės, o kai reikia pasijudinti — baisu. Ta menka gyvybė brangesnė už krašto laisvę. Nuotai, nors verk. Uždarau stalčių ir sakau susijaudinęs ir piktokai.

— Niekas jūsų neverčia, kas

Be šių darbų Kariškiai Istorinis Muziejus šiemet yra numatęs ekspozatų registraciją, pagal skyrius ir užvesti naują kartoteką; paruošti konspektą ekskursijų vadovams ir padaryti užrašus lietuvių ir rusų kalbomis.

Medžiaga apie raudonąją armiją bus ekspozuota tuojau, kaip bus gauta iš centrinio raudonosios armijos muziejaus Maskvoje. Š. m. gegužės mėn. muziejus laukia iš Maskvos šių paveikslų: Dr. drg. Stalinas ir Vorosilovas Kremluje, Caricyno gynimas, Prie tiesiojo laido, Dr. Stalino atvykimas į I-ąją raitelių armiją, Dr. Lenino atvykimas į Petrogradą 1917 m.

Be to, nuo š. m. sausio 1 d. iki š. m. gegužės 1 d. Kariškiai Istorinis Muziejus įsigijo:

- I. Biustai:
Drg. Lenino, drg. Stalino ir drg. Vorosilovo.
- II. Portretai:
Maršalo Timošenko ir Kutuzovo.
- III. Fotonegatyvai:
a) Iš Buračo — Lietuvos kariuomenės žygis į Vilnių 1
b) Iš Palaujo — Iš Lietuvos liaudies kariuomenės gyvenimo: mitingai, demonstracijos, rinkimai į Lietuvos liaudies seimą ir kt. 63
c) Iš Rabinavičiaus — Karo vėlavų įteikimas ir prie-saika šaulių teritorinio korpo dalyse Vilniuje 12
d) Iš Rabinavičiaus — paskolinta padidinimams da-ryti, iš raudonosios kariuomenės gyvenimo 53

Iš viso 129

- IV. Fotonuotraukos:
a) Iš Smekausko — Lietuvos liaudies kariuomenės gyvenimas: mitingai, manifestacijos ir kt. 24
b) Iš Gutermano — 1939. III. 22 vokiečiai užima Klaipėdą 39
c) Iš Tasso Maskvoje — VII. ir VIII. Aukščiausios Tarybos sesija 17
d) Iš šaulių teritorinio korpo 10

Iš viso 90

- a) fotonuotraukų 30 A 40 cm 257
b) " " 60 x 150 cm 2
c) " " 40 x 60 cm 3
d) įrengta ir įstiklinta foto nuotraukų 288

Gegužės — gruodžio mėn. numatoma pagaminti nuotraukų 30 x 40 cm 200.

Susitaręs su Vilniaus Universiteto rektorium Kariškiai istorinis muziejus perėmė iš universiteto muziejaus 133 vertingus ekspozatus.

Ekspozitai metų bėgyje bus konservuoti ir išstatyti muziejuje.

Reikalinga Lietuvos liaudies kariuomenės ir teritorinio šaulių korpo skyriaus dar šiemet pagaminti bent penkis paveikslius.

Suglaustai išdėstius Kariškiai istorinio muziejaus jau atliktus ir numatytus atlikti darbus, manoma, kad, tą darbą užbaigus, muziejus bus įstaiga, skiepijanti meilę raudonajai armijai ir prisirišima ginti didžiąją darbo žmonių tėvynę — TSRS.

Br. Žekonis
Muziejaus Direktorius
Jocius
Sekretorius

Toks buvo, paties muziejaus direktoriaus pareiškimo, darbų planas 1941 metams.

Dar kiek ankščiau rašytame švietimo liaudies komisariato meno reikalų valdybos viršininkui rašte (1940. XI. 2., Nr. 783) muziejaus direktorius rašė:

"Kariškiai istorinis muziejus yra užsibrėžęs skubiai praplėsti esamą muziejų Vilniaus bylos salė. Kalbamoji salė, muziejaus manymu, turėtų vaizdžiai ir ryškiau parodyti lankytojams SSSR draugiškumą, pagalbą ir simpatiją Lietuvai, o iš antros pusės lenkų imperialistų klastingus siekimus Lietuvos atžvilgiu.

Vilniaus bylos salė reikalingi šie istoriniai dokumentai:

1. Suvalkų sutarties originalas,
2. 1939 m. SSSR ir Lietuvos savitarpės pagalbos pakto sutartis su žemėlapiu, kurioje yra drg. Molotovo parašas, kad Vilnius grąžinamas Lietuvai.

Prašom Tamstą tarpininkauti, kad aukščiau išvardinti dokumentai būtų perduoti kariškiai istoriniam muziejui."

Deja, šie dokumentai, kaip ir visas Lietuvos užsienių reikalų ministerijos archyvas, buvo reikalingi patiems rusams. Jie išvežti į Maskvą, ir kariškiai istorinis muziejus jų, žinoma, negalėjo gauti.

(Bus daugiau)

bijo mirti, prašom namo. Geriau, kad išeitumėt, nenoriu, kad abejojantieji pasiryžusie ms trukdytų. Kelią žinot, langas atviras.

Pasakau ir išeinu į kitą kambarį. Sėdžiu vienas ir nebežinau, kas daros su manim. Kai sugrįžtu atgal, dauguma jau išlipus. Belikę tik trys ar keturi vyrai. Jų tarpe ir jaunas poetas, žurnalistas A. Jis čia labai reikalingas. Ir net pats nustembu, kad mano nuotaka staigai visu kampu pasisuka gerojono pusėn. Ir gerai, tik painiotusi po kojom. Ir sargas prideda paniekos žodį išlipusiems.

Dabar čia mūsų jau gražus būrelis. Nors puolimo atremti tokiais ginklais ir negalėtumėm, bet sulaikyti priešą jau įmanoma. Tuojau užrakinu vartus, pastatau prie jų du sargybinius ir įsakau nieko be mano žinios neileisti. Vieną vyrą išsiunčiu patruliuoti į gatvę, stebėti judėjimą ir įspėti, jei ką įtartino pastebės. Gyventojų išeiti neleidžiū. Bet kur gi tas aktyvistų štabas?

Jau devynios, o iš štabo vis jokios žinios. Mano kantrybė visai išsisėmė. Reikia kas nors daryti, toliau taip tuščiai laukti negalima. Negalima rizikuoti gyvybe tuščiai, negalima laukti, kol proga pabėgs. Pasišaukiu techniką B. ir poetą A. į atskirą kambarį. Pasakau jiems tikrą dalyką stovį ir kad nutariau pradėti programą savo atsakomybe. Jie pritaria. Ir tuojau technikas išėina tvarkyti aparatūros. Pasakau jam, kad įspėtų radijo stotį, nes ir jie ten nerimauja.

— O tu, — sakant, — suredaguok atsišaukimą į tautą. Trumpai, karštai ir jautriai, kad už širdies griebtų.

Jis sėda prie stalo, o aš suku galvą, ko daugiau reikia. Vien atsišaukimo neužtenka, reikia nurodymų, reikia gražaus melo lietuviams įkvėpti ir priešams palaužti. Reikia žygio dainų, maršų... Ir tik dabar pagalvoju apie himną. Jo neturime, bolševikai visas plokšteles sunaikino. O be himno negalima, įspū-džio nebus, nebus ir to švento, didaus jausmo dėl kurio mirti nebijoma. Apklausinėju vyrus, ar kas namuose himno plokštelės neturi. Vienas žaliaakalietis mano, kad turi. Išsiunčiu atnešti.

Patį sėdu redaguoti įsakymų ir nurodymų sukilėliams. Daug galvoti nėra ko, tai aišku savaime: visi vyrai skuba į savo darbavietes ir organizuoja jų apsaugą, buvę šaulių būrių vadai, o kur jų nėra to būrio vyresnieji, imasi atkurti šaulių būrius, telkdami kovon besiveržiantį jaunimą buvusiose būrių būstinėse. Susiorganizavę būriai veikia, iki gaus vadovybės įsakymus, savo nuožiūra, pirmo eilėn kreipdami dėmesį į viešųjų pastatų ir tiltų apsaugą, bei tvarkos palaikymą savo būrio veiklos rajone.

(Bus daugiau)

DIRVOJ GALIMA GAUTI

nauja knygelė vaikams "Lapės pasaka" (\$1.10), J. Krumino romaną "Naktis viršum širdies" (\$1.50) ir V. Pėteraičio mažasis lietuvių angl. žodynas (\$2.00).

BEST WISHES
To Our Friends and Patrons
For a Pleasant Holiday

A & P

SUPER MARKETS

The Great Atlantic & Pacific Tea Co.

BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

THE CANNON TAILORING CO.

Suits and Topcoats Made-To-Order

124 ST. CLAIR AVENUE

Cor. East 2nd St.

CLEVELAND

BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

B. L. MARBLE CHAIR CO.

Bedford, Ohio

Phone BE-2-0100

GREETINGS and BEST WISHES
To You All

JOHN M. PETERS CONSTRUCTION CO.

3971 JENNINGS ROAD

SH 1-7400

SVEIKINIMAS IR LINKEJIMAI
Visiems Mūsų Draugams

TAFT WOOD PRODUCTS CO.

Wood Turning of all Kinds — Industrial Wood Work

Lacquer — Paint and other Finishes

6520 CARNEGIE AVENUE

UT 1-8050

Iš New Yorko gyvenimo

Gražus dr. K. Griniaus, buv. Lietuvos prezidento, metinių mirties minėjimas įvyko birželio 9 d. 7 val. vakare New Yorker viešbutyje. Dail. Č. Janušo pieštas didelis vėlionio paveikslas buvo papuoštas gėlėmis ir perrištas gedulo juosta su lietuvių taut. vėliava. Minėjimą suruošė Sandaros 1 ir 30 kuopa. Atidarė 1 kuopos pirmininkas inž. A. Novickis, trumpai apibūdindamas mirties sukakties minėjimą ir pakviesdamas susikaupimu pagerbti mirusįjį. Aleksas Mrozinskas paskambino Fr. "Marche Funebre", o poetas J. Rūtenis paskaitė savo eilėraštį. Atskirai apie dr. K. Grinių kaip apie asmenį, gydytoją, visuomenės veikėją ir politiką kalbėjo žurnalistas H. Blazas, dr. V. Tercijonas ir min. V. Sidzikauskas. Minėjimas baigtas Tautos Himnu.

Baigiantis BALFo lėčoms, BALF iniciatyva Didž. New York'e šį rudenį nuo spalio 1 iki 7 dienos ruošiamas tremtinių pagalba vasarą. Iš lietuviškųjų organizacijų sudarytas jungtinis komitetas, kuriam pirmininkauja adv. Frank T. Aleksis. Vajus bus užbaigtas didelio masto koncertu Lost Battalion salėje, Queens. Šią savaitę komitetas išsiuntinėjo laiškus visoms lietuviškomis organizacijoms, kviesdamas deleguoti savo talkininkus ir spalio 7 d. neruošti savų kultūrinių pramogų, o jungtis į vieną bendrą.

"Gabijos" numatytas leisti literatūros žurnalas "Gabija", redaguojamas Stepo Zobarsko, išeis po vasaros atostogų. Žurnale dalyvauja daug kultūrininkų. Šią vasarą "Gabija" išleidžia Argentinoje gyvenančio viltinio poeto Juozo Kėkšto eilėraščių rinkinį "Ramybė man".

Pranė Lapienė, gausiai dalyvaujant newyorkiečiams lietuviams, atidarė savo vasarvietę, o kartu ir atžymėjo savo dukters Nelės kolegijos užbaigimą. Atidarymo šventėje dalyvavo per porą šimtų asmenų, kurie žavėjosi vakaro koncertu ir gražia vasaravimo vieta. Atrodo, kad Pranės Lapienės vasarvietė žiemet bus tikra newyorkiečių sąvairgalio susitikimų ir poilsio vieta.

GREETINGS
To Our Friends and Patrons

BARTUNEK
CLOTHES

FINANCE YOUR
APPEARANCE

A MODERN TEN-PAY-PLAN

14959 St. Clair Ave.

6529 Union Avenue

833 Prospect Avenue

MŪSŲ SPORTAS

LENGVOSIOS ATLETIKOS VARŽYBOS CLEVELANDE

Clevelande L. S. K. "Žaibas", rugpjūčio mėn. antroje pusėje, puikiai girdisi. Mat, radio stotis savo pajėgumą padidino net 20 kartų, iš 250 iki 5000 vatų. Tobulindamas savo radio programą, Juozas Ginkus yra talkininkais pakvietęs žurn. J. Valaką, P. Kisielių ir D. Šulaitį, kurie dirba kaip pranešėjai.

Tautininkų Klubas, kuris prieš porą savaitę minėjo savo 23 metų veiklos sukaktį ir ta proga buvo suruošęs kuklias vaides, paskutiniame savo sezono susirinkime pereiną šeštadienį priėmė dar du naujus narius. Tuo būdu gegužės ir birželio mėnesiais jis padidėjo penkiais naujais nariais. Vasaros laikotarpyje nutarta nešaukti susirinkimų, nebent svarbiais atvejais. D. Klinga, klubo pirm., deleguotas į BALFo rudens tremtinių pagalbą vajuos talką ir paskirta 10 dol. auka vajuos pabaigos koncerto programai.

S. N.

Visais reikalais susirašinėti

prašome šiuo adresu:

Algirdas Bielskus,
770 E. 91st St.,
Cleveland 8, Ohio
Clevelando L. S. K. "Žaibas"

STALO TENISO PIRMENYBES ATIDĖTOS

Clevelando lietuvių stalo teniso pirmenybės atkeltos iš birželio 23 - 24 d. į liepos 7 - 8 dienas. Programa ta pati. Treniruočių vyksta antradieniais ir ketvirtadieniais 7 val. vak., lietuvių salėje.

Stalo teniso sekcija

GRAŽUS V. VALAČIO PASIRODYMAS

Buvęs mūsų jaunių 1000 m. bėgimo meistris tremtyje V. Valaitis, birželio 3 d., dalyvaujamas New Yorko valstybės jauniorų lengv. atl. pir-se, 1/2 mylios (805 m.) bėgime laimėjo 5 vietą, parodydamas laiką 2:05,0 min. Ši pasekmė yra geresnė už vyrų geriausią tremties pasekmę, 800 m. bėgime, pasiektą M.

Tendžio 1947 metais: 2:06, 1 min. Valaitis šiuo laiku gyvena Amsterdam, N. Y., tačiau netrukus rengiasi persikelti į Clevelandą ir įsijungti į vietos "Žaibo" sporto klubą. Tremtyje V. buvo "Dariaus ir Girėno" sambūrio narys. Atsižvelgiant į pasaulinę Amerikos lengv. atl. klasę, šis Valaičio pasiekimas yra tikrai vertas dėmesio. ab.

NAUJAS SPORTŲ KLUBAS

Š. m. balandžio mėn. 21 d. Bostone įsisteigė lietuvių sporto klubas. Šį "naująjį" lietuvių visuomenę sutiko labai palankiai, o ypač jaunimas, kuriam sportas yra būtinas ir prie širdies.

Netolimoje ateityje klubas numato pradėti savo darbą krepšinio, teniso, vandens sporto, bokso, šachmatų bei kitose sporto šakose. Bostone liet. sporto klube (B. L. S. K.) valdybą sudaro šie asmenys: Algirdas Mitkus, Danutė Paplauskaitė, Henrikas Gineitis, ir Albinas Valkavičius. Revizijos komisiją: Ričardas Lizdeinis ir Feliksas Kontautas.

Albinas Valkavičius,
232 Gold St.
So. Boston 17, Mass.

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

LOEW'S HARDWARE COMPANY

COMPLETE LINE OF HARDWARE SUPPLIES

1035 PROSPECT AVENUE

CH 1-2956

BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

BRUDER DAIRY STORES

BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

BUSH PAINT MFG. CO.

BUY DIRECT FROM MANUFACTURERS

3101 BERE RD.

BO 2-8320

BEST WISHES
To Our Many Friends and Patrons

CHIN'S RED DRAGON RESTAURANT

SERVING THE FINEST CHINESE AND AMERICAN FOOD

3048 ST. CLAIR AVE.

PR 1-0190

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Many Friends

CLEVELAND FORM TOOL COMPANY

6514 ST. CLAIR AVE.

HE 1-1230

BEST WISHES
To Our Many Friends and Patrons

EVAN'S ENVELOPE & TAG CO.

1677 EAST 40th STREET

HE 1-5919

BEST WISHES
To Our Many Friends and Patrons
FLICK CHEVROLET SERVICE CO.

CHEVROLET SERVICE EXCLUSIVELY
Over 20 Years Experience—Genuine Chevrolet Parts Used
All Work Guaranteed
3553 WEST 140th ST. CL 1-5050
One Half Block North of Lorain

HOLIDAY GREETINGS AND
BEST WISHES

GARDNER CARTAGE CO., INC.

Responsible and Dependable Since 1913

2662 EAST 69th STREET

UT 1-3800

TRY X-TANE FOR X-TRA PERFORMANCE
at REGULAR-GAS PRICE!

Nesvarbu, kokios rūšies, dydžio ar amžiaus yra jūsų automobilis. Naudokitės pinigų taupančiu patyrimu bent 500,000 Ohio motoristų, kurie per pastaruosius metus išbandė X-TANE. Šimtai tūkstančių naudoja vien tik X-TANE normalios kainos gasoliną, kadangi jis duoda X-tra rezultatus, kurių būdavo galima susilaukti tik iš brangesnio gasolino. Naudokitės tais "X-rais" kurie į jūsų motorą... dabar!

"TRY NEW X-TANE FOR X-TRA PERFORMANCE"

SOHIO
X-TANE

Reguliarios kainos X-TANE yra toks geras, kad jis duoda pilnus rezultatus daugumoje dabar vartojamų automobilių. Likusieji ypatingai jautrūs automobiliai tebeieškoja extra-high octane, Ohio augščiau. Eiskite nusipirkti jūsų motorui. Nėra prasmės mokėti daugiau už brangesnį gasoliną, jeigu X-TANE jus visai patenkina.

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

THE CRANE CO

6215 CARNEGIE AVENUE

UTah 1-2400

BEST WISHES
To Our Friends and Patrons
For a Very Pleasant Holiday

NATIONAL LIMOUSINE SERVICE

Weddings Our Specialty

CAREFUL, COURTEOUS DRIVERS

FULL INSURANCE COVERAGE

2910 EAST 102nd STREET

SW 1-5130

GREETINGS and BEST WISHES

MOR-FLO HEATER COMPANY

MANUFACTURING HOT WATER HEATERS
AND PLUMBING SUPPLIES

2176 EAST 76th STREET

UT 1-2300

HOLIDAY GREETINGS
To You All

NEO MOLD COMPANY

INDUSTRIAL SAND BLASTERS

2183 EAST 18th STREET

CH 1-2225

BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

NOTTINGHAM STEEL COMPANY

4510 DIVISION AVENUE

AT 1-5100

GREETINGS and BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

O'BRIEN CUT STONE COMPANY

10500 QUINCY AVENUE

CEdar 1-2429

Amerikos Balsas

Šie metai yra ypatingai gausūs lietuviams, latviams ir estams laimėjimais. Kaip jau žinoma, nuo birželio 3 dienos lietuvių programa "Voice of America" padvigubinta ir įvestos transliacijos estų ir latvių kalbomis.

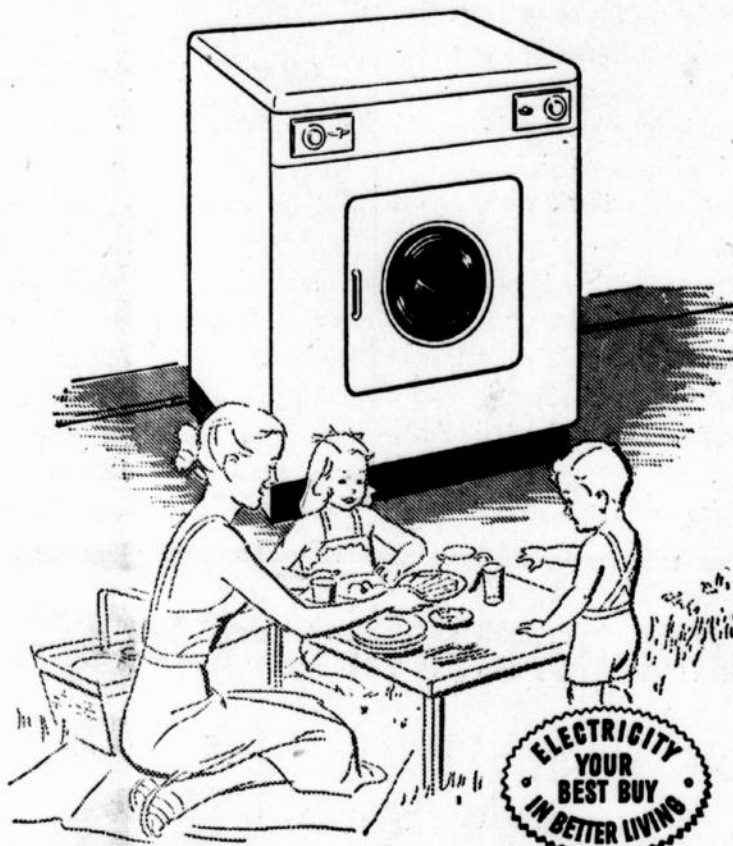
Saryšy su tuo įvykiu iš Vašingtono buvo atvykę Lietuvos Įgaliotas Ministras, p. P. Žadeikis, ir Latvių Pasiuntinybės Valdytojas, Ministras Feldmanis. Prie jų prisidėjo gyvenantis New Yorke Estijos Pasiuntinybės Valdytojas, J. Kaiv. State Department'as delegavo p. Johnson. Visi jie sekmadienį susirinko "Voice of America" Įstaiigos Viršininko, p. Kohler, kabinete. Poną P. Žadeikį lydėjo Lietuvos Generalinis Konsulas p. J. Budrys. Po Valstybės Vice-Ministro, Edw. W. Barritt, žodžio kiekvienas buvo fotografuojamas. Programai pasibaigus, visi trys ministrai akviete "Voice of America" viršūnės ir kiekvienos trijų sekcijų atsakingus pareigūnus į Plaza Hotel. Priešpiečiama iš lietuvių pusės svečiais buvo: Gen. Konsulas J. Budrys, p. p. J. Laučka, K. Griņius, P. Labanauskas ir dr. V. Dambava. Ponas J. Boley negalėjo dalyvauti dėl turimų kitų pareigų. Priešpiečių metu Ministras P. Žadeikis, kaip Baltijos valstybių seniūnas, pakėlė tostą už J.A.V. Prezidentą. Visi trys ministrai pasakė trumpas kalbas ir jiems atsakė State Departmento ir "Voice of America" viršininkai. Priešpiečiai praėjo nepaprastai jaukioje atmosferoje. Jautėsi pilna harmonija ir draugiškumas tarp Amerikos bei trijų tautų aukštų pareigūnų ir trijų valstybių.

SKALBIMO DIENAS

PALENGVINKINKIT SU

ELEKTR. DŽIOVINTUVU

Laiskite elektriniam skalbinių džiovintuvui atpalaiduoti JUS nuo senos mados skalbimo rūpesčių šią vasarą. Pabandykite skalbinius džiovinti automatiškai, vien tik pasukdami rodyklę. Tai yra lengva, greit, taupu — ir tai sutaupys jums ištisas VALANDAS darbo kas savaitę. Pereikite prie elektrinio skalbinių džiovinimo dar šią vasarą.

The Illuminating Company
ALWAYS AT YOUR SERVICE IN THE BEST LOCATION IN THE NATION

"TEN O'CLOCK TUNES"

MEGIAMIAUSI KURINIAI
GARSAUSIOS 2VAIGZDES
Perduodama penkias dienas per savaitę — nuo pirmadienio iki penktadienio
Rytais 10-tą — WICA ir WGAR • Vakaraais 10-tą — WHK

Tik 299.99

FOR THIS VALUE-PACKED
1951 CROSLY
SHELVADOR

Model SMC-9

HERE'S 1951's
OUTSTANDING
REFRIGERATOR BUY!

Only
CROSLY
gives you the
SHELVADOR
Designed from the Woman's Angle

Freezer compartment holds up to 50 pounds of frozen foods.
• Frozen storage drawer keeps two ice trays and frozen foods handy.
• Sealed plastic crispers keep greens dewy-fresh.
• Lift-out shelves allow wide flexibility in food arrangement.
• Crosley Electrosaver Unit is backed by a five-year warranty.
• See this great new Shelvador Refrigerator TODAY!

THE PACE-SETTING DESIGNS ARE COMING FROM CROSLY!

SUOPIS FURNITURE

6921 Wade Park Ave

EX 1-0911

IŠSIMOKĖJIMAS IKI 65 SAVAIČIŲ!

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Many Friends

The G.M. McKelvey Company

FEDERAL, HAZEL AND COMMERCE STREETS

YOUNGSTOWN, OHIO

GREETINGS and BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

OHIO IRON WORKS

INDUSTRIAL STEEL FABRICATORS

4300 PERKINS AVENUE

EX 1-7625

BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

PEACOCK Cleaners, Tailors & Furriers

TRY US FOR YOUR CLEANING
YOU WILL BE SATISFIED

12914-16 FOREST AVE.

SK 1-7232

BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

PEDONE LATHING & PLASTERING COMPANY

PLAIN AND ORNAMENTAL PLASTERING

17503 HARVARD AVENUE

LO 1-0400

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Many Friends

AMALGAMATED ASS'N. OF

ST. & E. RY.

740 SUPERIOR AVENUE, W.

Harry Lang — Secretary

GREETINGS and BEST WISHES
To You All

WAGNER ELECTRIC CORP.

2126 EAST 21st STREET

MA 1-8958

Clevelande ir APYLINKĖSE

VISI KVIEČIAM I JONINES

Joninės jau čia pat — ateinantį sekmadienį, birželio 24 d. Visi Clevelando ir apylinkių lietuviai kviečiami Joninėse dalyvauti.

Vykti į Jonines reikia Euclid Avenue iki 180-tos gatvės. Nuo čia reikia pasukti į dešinę. Šis tuo keliu iki Joninių vietos yra tik 1 mylia.

Sekmadieniais Green Rd. autobusai (nuo Euclid iki Joninių vietos) neina. Tačiau tiems, kurie keliaus ne automobiliais, o tramvajais iki 180 gatvės, ir kurie nebūtų linkę panaudoti tą vieną mylią pasivaikščiotojimui, bus parūpintas susisiekimas automobiliais, kurie budės prie Euclid — Green Rd. kryžkelės. Kad būtų žinia, kiek reikia parūpinti būdinių automobilių, visi tie, kurie numato naudotis jų patarnavimu, prašomi dar iki sekmadienio, vakarais, po 6 val., patelefonuoti šiuo numeriu: GA 1-7406. Plačiau apie Joninių programą skaitykite šiame puslapyje įdėtam skelbime.

TAUTINĖS S - GOS SKYRIUS RUOŠIASI ĮSIGYTI NAMUS

Praėjusiam Amerikos Lietuvos Tautinės Sąjungos Clevelando skyriaus susirinkime, įvykusiame birželio 15 d., nutarta įsigyti skyriaus namus, kuriuose būtų įrengtas vaikų darželis, šeštadieninė mokykla, skaitykla ir kitos kultūrinės įstaigos.

SUSIDOMĖJO BUV. KALINIŲ GRUPE

Cleveland News redakcija, patyrusi, kad Clevelande yra jau organizuotas būrys lietuvių, buvusių bolševikiniuose kalėjimuose, nori padaryti su tuo būreliu kolektyvų pasikalbėjimą. Tai atlikti yra įpareigota speciali redakcijos bendradarbi, kuri norėtų visus būrelio narius asmeniškai pasmatyti ir su jais pasikalbėti šį penktadienį, birželio 22 d., 8:00 val. vak. lietuvių salėje. Būrelio išrinktoji organizacinė komisija prašo visus, pirmajame susirinkime dalyvavusius ir negalėjusius dalyvauti buv. bolševikinių kalėjimų kalinius į šį pasimatymą atvykti.

NAUJA KULTūros FONDO SKYRIAUS VALDYBA

Dr. S. Tamošaičiui iš naujosios Lie. Kult. Fondo Clevelando skyriaus valdybos pasitraukus,

birželio 10 dienos posėdyje valdyba taip pasiskirstė pareigomis: A. Augustinavičienė pirmininkė, Pr. Skardžius ir Ig. Malinauskas vicepirmininkai, J. Daugėla sekretorius, A. Laikūnas išdininkas, St. Barzdukas ir K. Tallat-Kelpša nariai.

SLA 136 KUOPOS AUKOS

SLA 136 kuopa savo paskutiniame susirinkime nutarė iš buvusio vakaro pelno paskirti 10 dolerių Liet. karo invalidams ir 25 dolerius Tautos Fondui. Tai pavyzdys ir kitoms organizacijoms, skirstant parengimų pelną nepamiršti tokių reikalų, kaip čia paminėti.

DIRVOS REDAKCIJOJE LANKĖSI KAREIVIAI

V. Juodvalkis iš Camp Atterbury, Ind. ir J. Nasvytis iš Camp Polk, La.

Abu jau baigė pirmuosius kareivių vargus ir pakelti į grądinį laipsnį.

SKAUTAI DĖKOJA

1949 metais organizuodamas ir per du metus vadovaudamas Clevelande lietuvių skautų draugovei ir vietininkijai nei karto nesikreipiau nei į skautų tėvus nei į visuomenę bet kokios finansinės paramos, nors per tą laiką mūsų skautų veikimui reikėjo išleisti graži suma dolerių.

Dabar besirengiant lietuviams skautams vykti į pasaulio skautų stovyklą (Jamboree) Austrijoje, Ischl apylinkėje (juos atstovaus Vokietijoje, Diebholzo gimnazijoje veikiantys skautai), drįsau kreiptis į mūsų visuomenę Clevelande ir tegaliu tik pasidžiaugti jos gausia parama.

Į Jamboree vykstančių skautų kelionės ir stovyklos išlaidoms padengti aukojo: po 5 dol. — J. Augustinavičius, J. Daugėla, A. Dumbrys, K. Gasparaitis, A. Gargasas, K. Gaižutis, Z. Jankus, A. Korsakas, E. Malcanas, Vyt. Muliolis, Pr. Maželis, Pr. Petraitis, J. Pivorūnas, Vyt. Raulinaitis, Vyt. Sniečkus; po 3 dol. — St. Melsbakas, J. Sniečkus; po 2 dol. — P. Balčiūnas, V. Jokūbaitis, A. Gylys, V. Kasakaitis, Ig. Muliolis, B. Muliolis, Vyt. Matulionis, L. Sagys, Pr. Stempužis, M. Venclauskas, K. Žygas; po 1 dol. — N. Braziulienė, Vyt. Braziulis, P. Čyvas, St. Lukoševičius, J. P. Nasvytis, J. Stempužis, Tamulionis, J. Žygas; 10 dol. — V. Kizlaitis. Iš viso surinkta ir pasiųsta Liet. Skautų Brolijos vadėjai 121, — doleris. Iš ten pinigai bus persiųsti į Vokietiją. Ši mūsų visuomenės gausi parama suteiks daug džiaugsmo mūsų broliams Vokietijoje ir įgalins juos at-

stovauti lietuvių skautus pasaulio skautų stovyklėje. Visiems aukojusiems širdingiausius ačiū.

Vyr. sktn. V. Kizlaitis
Clevelando Lietuvių Skautų
Vietininkas

PADEKA

Čiurlionio Ansamblio reikiama širdingą padėką visiems lietuviams, dalyvavusiems ansamblio sezono užbaigtuvėse, o ypatingai brangus dėkui prof. J. Žilevičiui už turiningą lietuvių muzikos apžvalgą, "Draugui", "Dirvai", J. Bačiūnui, I. Samui ir Suopiui už gausias dovanas čiurlioniečiams.

RKO Keith's 105th

Birželio 20 — 23 "Along the Great Divide" su Kirk Douglas ir Virginia Mayo.

Birželio 24 — 30 "On tre Rieviera" su Danny Kaye ir Gene Tierney.

PARDUODAMAS NAMAS

Vienos šeimos, 7 kambarių, gerai išlaikytas, didelis vidujinis kiemas, naujas gaso pečius, automatinis vandens tankas.

1356 E. 68th St.

Netoli nuo šv. Jurgio bažnyčios

BEST WISHES To Our Friends and Patrons

DAVIDSON MOTORS, INC.

YOUR
DODGE - PLYMOUTH
DEALER

COMPLETE
SERVICE FACILITIES

3140 WEST 25th STREET
ON 1-8440

2 ŠEIMŲ NAMAS

vieno augšto, butai greta vienas kito, 2 garažai, 776 E. 91 St. priinama kaina.

P. J. Keršis. Tel. MA 1-1773

PARDUODAMA MAISTO KRAUTUVĖ

Prekės ir įrengimai. Parduo-dama skubiai, kaina visai nebrangi, gera vieta. 6920 Superior Ave.

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba rakandai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERŠIS, dėl apkainavimo, ko visada reikalauja apdraudos kompanijos pirm, negu išmoka už nuostolius.

P. J. KERŠIS
609-12 Society for Saving Bld.
Telef.: MAin 1-1773.
Rezidencija: PENINSULA 2521

Mūsų specialybė

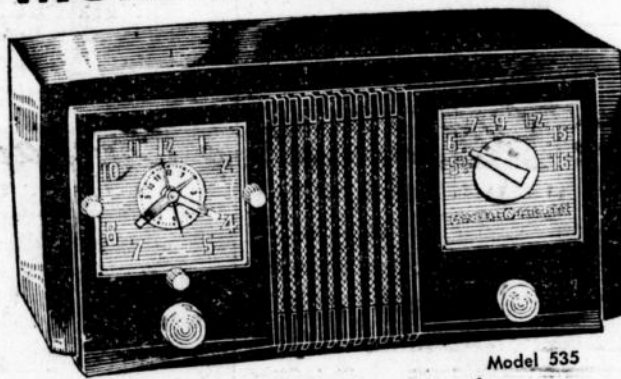
virtuvių, vonių, arkų ir spalvotų langų
PERTAISYMAS

Taip pat popieriuojame arba dažome kambarius

K. ŠTAUPAS

16908 Endora Rd. KE 1-8794

WORLD'S MOST USEFUL RADIO MORE POWERFUL THAN EVER!

Here's General Electric's newest and greatest Clock-Radio! An extra tube has been added to bring in those hard-to-get, distant stations. PLUS all this: wakes you to music, even

has your coffee ready, turns itself off after you go to sleep, tells time even in the dark... and it's a fine-tuned, ultra-smart radio. In rich cordovan plastic... only \$39.95

Wake-up-to-music

Wakes you to sweet music on time. If you doze off, it buzzes until you get up. A wonderful, fine-toned G-E radio combined with the famous G-E electric clock. Ideal for bedroom, kitchen, living room or office. Mahogany or ivory plastic. Only

\$24.95

CLOCK-RADIO

SUOPIS FURNITURE

6921 Wade Park Ave.

EX 1-0911

JONINĖS BIRŽELIO 24!

Green Road, 5-ta autobuso stotis nuo Euclid

PROGRAMOJE:

1. Visų dalvaujančių Jonų (ir Janinų!) specialus pagerbimas.
2. Paparčio žiedo įieškojimas.
3. Bendrai dainuojamos tautinės dainos ir šokami tautiniai šokiai.
4. Linksmasis sportas.
5. Joninių laužas.

JONINIŲ PRADŽIA — 2:00 val. p. p. Pabaiga — 10:00 val. vak. Šokių muzika nuo 5 val. po pietų. Įėjimas — 50c. Jaunimas iki 15 metų įleidžiamas nemokamai. Visiems gausus bufetas. JONINĖS BUS FOTOGRAFUOJAMOS. Vėliau nuotraukos bus įdėtos DIRVOJE.

•PAKELIUI I MIRTĮ — B. Gaidžiūno aprašymai apie pergyvenimus vokiečių kalėjimuose. 231 pusl. Kaina \$1.00

JONAS G. POLTER

Lietuvis
Namų Maliavotojas

Popieriuotojas

Apkainavimas ar patarnavimas reikale jūsų namo pagražinimo suteikiama nemokamai.

495 East 123rd St.
Telef.: POTOmac 1-6899

DĖKIT BANKAN PINIGUS, ★ GASAS
SUTAUPYTUS VARTOJANT ★ ALIEJUS
MONCRIEF SILDYMO ★ ANGLIS
SISTEMĄ

THE HENRY FURNACE CO., Medina, Ohio

NEPRALEISK PROGOS!

Dabar yra toks laikas — darbai eina gerai. — Bet gal ne visada taip bus?

Taupyk centus ir dolerius, kad reikalui atėjus neturėtum rūpesčio. Jei turėsi santaupų, neturėsi rūpesčių.

Lietuvių Banke santaupos yra apsaugotos JAV valdžios per Federal Insurance Corporation, kiekvieną atskira taupymo sąskaita iki

\$ 10.000

Čia ir šeštadieniais (subatomis) atidaryta iki 1 val. p. p.

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

6712 Superior Ave. HE 1-2498
Cleveland, Ohio

P J KERSIS

609-12 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: MAin 1-1773. REZIDENCJA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudos-insurance reikaluose. Sutaissau paskolas pirmo morgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojamas. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Pilnai padengta apdrauda UTah 1-4515

WM. DEBBS PAINTING CO.

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
7526 Star Avenue Cleveland 3, Ohio

I J. SAMAS JEWELER

Persikėlė į naują didesnę ir gražesnę krautuvę

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre

Dabar jau turime didesnę rinkinį Deimantų, Ziedų, Laikrodžių ir visokių graždaikčių, už nupigintą kainą.

Wilkelis Funeral Home

Valdžios pripažinta laidotuvių direktorė
Aldona Wilkelis - Wirby

Pilnas laidotuvių patarnavimas

—HAMMOND VARGONAI PER SERMENIS—

6202 SUPERIOR AVE.

HEnderson 1-9292

JAKUBS & SON FUNERAL HOME

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs
Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai

25 metal simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue

ENdicott 1-1763

KODĖL MES SUKILOM?

Su šurpu ir neužgestančio protestu jausmu širdyje mes, lietuviai, prisimename ir niekad neužmiršime to kaip prieš dešimt metų sovietiskasis okupantas mūsų Tėvynėje — Lietuvoje griebėsi naikinti lietuvių šviesuomenę:

— kaip virš 12,000 asmenų, nei kuo nenuskaltusių, — buv. Lietuvos valstybės vyrų, kilniausių šv. Bažnyčios dignitarių, tautai daug nusipelnusių visuomenės veikėjų, idealistų — kultūros darbuotojų, mokslo, spaudos ir švietimo darbininkų, nepriklausomybės karo veteranų, patriotinio jaunimo, ir t.t. — nugarėdavo į kalėjimus, ir

— kaip šį savo siautįmą tas okupantas 1941 m. birželio mėn. antroje pusėje apvainikavo pirmuoju masiniu užpuolimu ant ramių Lietuvos gyventojų — apie 40,000 žmonių — vyrų ir moterų, jaunų ir žilagalvių senukų ir vaikų, inteligentų, ūkininkų ir paprastų darbininkų šeimų, — išplėdė iš mūsų tautos tarpo, sumetė į galvijams vežti vagonus, juos aklinau užkalė, ir be lašo vandens alpstantiems vaikučiams, išvežė į bolševistinės imperijos tyrus ir kacetų...

Iš slaptų sovietiskų dokumentų patekusių 1941 m. birželio mėn. 23 d. į lietuvių sukilėlių rankas, mes žinome, jog prie čia aukščiausiai suminėto aukščiausio laipsnio nusikalstamojo darbo prieš žmoniją ir jos civilizaciją Maskvos Vyriausybė pradėjo ruoštis nuo pat to momento, kaip užkergė Lietuvai 1939 m. spalio 10 d. sutartį su Sov. Rusija, lyg ant pasityčiojimo ją pavadinama "Draugingumo ir Savitarpinės Pagalbos" sutartimi.

Deja, ši ano meto Kremliaus didžioji paslaptis ryškėjo tik palaipsniui, kai 1940 m. birželio mėn. 15 d. Sov. Rusija, sulaužydama visus savo iškilmingus įsipareigojimus nepažeisti Lietuvos suverenumo ir jos teritorijos integralumą, klasta ir jėga paglemžė Lietuvos nepriklausomybę ir ėmė be atodairos ir be pasigailėjimo, be saiko ir be galo, vykdyti nekaltų žmonių areštus, ardyti krašto ūkį, išniekinti mūsų tautos šventoves, ir griauti visą kultūrinį ir socialinį gyvenimą, skubėdama išplėsti mūsų kraštą ir mūsų tautą iš civilizuotos Vakarų Europos ir mus nustumti į Sov. Social. Respublikų Sąjungos materialinį ir dvasinį skurdą...

Joks iš lietuvių pusės pakantumas susilaikyti nuo pasipriešinimo akty, kad nesuerzintus prieš save sovietiškojo okupanto, nei kiek neprilaikė jo nuo griovikiškų darbų mūsų krašte ir nuo pikto pasikėsimo eksperimentuoti mūsų tautos šviesuomenę bei mūsų kultūrinio gerbūvio kurėjus.

Tik po to kai kalėjimai jau

KAZYS ŠKIRPA

buvo sausakimšai prikimšti nekaltų žmonių, kai paaiškėjo, jog kalinamieji yra verčiami prisiminti ant savęs nusikaltimus, kurių jie niekad nebuvo padarę, ir kai vis daugiau ėmė pasitvirtinti, jog jie yra žiauriausiai kankinomi ir sadistiškai nužudomi, tada tik visi pradėjo suprasti kas tai yra ta sovietinė santvarka tikrumoje, ir kad tai yra ne kas kita, kaip laukinė, Kremliaus kriminalistų sugalvota ir iš anksto suplanuota, žmonių laisvei ir žmogui, kaip tokiam, naikinti sistema, iš kurios būtų bergždžia tikėtis nors elementariškų žmogaus teisių atsižvelgimo, arba laukti paprasto žmogiško pasigailėjimo nekaltų žmogaus.

Tam visam išryškėjus, o pro kalėjimų langus, kad ir apkalbus storomis lentomis, ir per ekzekucinių kamerų sienas nuolat, dieną ir naktį, girdint širdį rėžinčius duslius kankinamųjų šauksmus suteikti broliškos pagalbos, savaime pasidarė aišku, jog ten, kur siaučia sovietinis režimas, ten žmogui mylinčiam savo Tėvynę, prisirišusiam prie vakarų kultūros, tikinčiam į Dievą ir trokštančiam laisvės, gyvenimo nėra, o tik begalinės kančios; todėl savaime brendo mintis, kad geriau būtų mirti Laisvės Kovotojo mirtimi, negu pasiduoti nevilčiai bei leisti save būti sovietiskųjų sadistų žveršikai nužudytam arba deportuotam į Sov. Rusijos kacetų sistemą nukankinimui be pėkako...

Štai kodėl ryžtingesnieji mūsų tautos elementai apsisprendė pavartoti kraštutinę gelbėjimosi priemonę!

Štai kodėl jie slaptai būrėsi į bendrą Lietuvių Aktyvistų Frontą, nepabūgdami jūliausių iš bolševistinio priešo pusės persekiojimų ir areštų!

Štai kodėl jie, nebebrangindami savo gyvybės, griebėsi plikom rankom nuplėsti šautuvą nuo rusų raudonarmiečių pečių, patys apsiginklavo, ir 1941 m. birželio mėn. 23 d. įstengė praversti Lietuvių Tautos sukilimą, nesusivyruojant stoti ant barikadų prieš rusų Raud. Armijos tankus ir NKVD kulkasvaidžius!

Šiuo savo heroiniu žygiu Lietuvių Tauta davė prideramą atsakymą sovietiskajam okupantui už aukščiausiai suminėto mūsų tėvų, brolių ir sesių masinį deportavimą iš savo krašto, o taip pat ir už visus kitus bolševistinius žiaurumus ir griovikiškus darbus Lietuvoje laike pirmosios sovietų okupacijos.

Su ginklu rankoje nublokšdama sovietiskąjį jungą nuo savo pečių, atstatydama Lietuvos valstybių nepriklausomybę ir

pastatydama naują tautinę Krašto Vyriausybę, Lietuvių Tauta nuuogino prieš visą pasaulį ir istoriją Maskvos melą apie neva Lietuvos laisvą įsijungimą į Sov. Social. Respublikų Sąjungą 1940 m. Iš kitos pusės, tuo savo žygiu Ji įspėjo Hitlerinę Vokietiją, jog Lietuva vėl yra nepriklausoma valstybė, o savo laike sukilimo sudėtomis kraujo aukomis dar kartą parodėmė visiems, jog nesame jokia vergų tauta, jog branginame vakarų civilizaciją ir demokratinę laisvę ne vien ant poperio ir kad esame pasiryžę kovoti už savo tautinius idealus.

Šitaip užsigrūdinusi kovoje už savo teisę į valstybinę nepriklausomybę ir susicementavusi tautine vienybe, Lietuvių Tauta taip pat vyriškai, per išstisus tris metus, priešinosi nacių okupacijai, sudėdama tūkstančius naujų aukų kovoje už savo laisvę ir bendrą su Didžiosiomis Demokratijomis reikalą. Ne Jos kaltė, kad pasėkoje II-jo Pasaulinio Karo Lietuva tapo iš naujo bolševistinio okupanto auka, ir kad tas žiaurusis okupantas štai jau šeši metai lieka nesudraustas ir gali toliau daryti Lietuvoje savo nusikalstamus darbus prieš žmoniją ir jos civilizaciją, vykdydamas tikrą tautų genocidą mūsų krašte.

Požiūriu priešbolševistinės kovos, 23 birželio lietuvių sukilimo reikšmė toli išsiliesia už pačios Lietuvos ribų. Tuo mes, lietuviai, galime pasididžiuoti prieš kitas tautas, nes kalbamas mūsų sukilimas teikia visoms tautoms pavyzdį kaip reikia kovoti su bolševistiniu žmonių priešu ir kad tam neužtenka balsavimo kortelių, verbalinių notų skaitlingų konferencijų ir begalinių kalbų Suviennytų Tautų Organizacijoje, New York'e.

Proga dešimties metų sukakties nuo 23 birželio mūsų tautos heroinio akto, tebūna leista man, kaip asmeniui stovėjusiam Lietuvių Aktyvistų Fronto priekyje, kreiptis šiuo viešu žodžiu į mano kovos draugus — aktyvistus, — kurių šimtai randasi tremtyje, o taip pat į lietuvių tremtinius, kaip ano meto įvykių gyvus liudininkus, ir į visą lietuviškąją visuomenę visur laisvajame pasaulyje:

Nepasiduokime jokiai nevilčiai! Sovietinis okupantas turi ir bus kada nors pašalintas iš mūsų krašto! Lietuva vėl taps Nepriklausoma! Kitaip būtų negali!

Kad tai greičiau įvyktų, sugrąsdiname dar daugiau mūsų širdis ir protus, ir sutelkiame visas mūsų pastangas galingam visų lietuvių protestui visame pasaulyje prieš sovietiškojo okupanto nusikalstamus darbus prieš žmoniją ir jos civilizaciją mūsų krašte. Proteskuokime be paliovos, kad visi suprastų, kad

Pagal įsigalinciją tradiciją visos laisvojo pasaulio lietuviai mini liūdnuosius 1941 metų birželio mėnesio įvykius. Tų įvykių liūdnumas ir tragika sutelkiami į sovietinio okupanto pradėtus vykdyti birželio 14 d. naktį masinius lietuvių tremimus į Sibirą. Tie įvykiai buvo tokie baisūs ir barbariški, jie taip giliai sukrėtė visą lietuvių tautą, jog vėliau natūraliu būdu susidarė įspūdis, jog tai būtų paties svarbiausio pirmosios rusų okupacijos fakto, kuris vertas kasmet atminti, svetimieji grobikų smūgių išgyventi, vargti ir liūdėti. Juk prieš keletą metų mūsų lietuviška spauda Vokietijoje, palyginti, gana plačiai buvo pradedusi minėti net... baudžiavos įvedimo Lietuvoje sukaktuves. Tai gana keistas ir gerokai pavojingas reiškinys. Esu giliai įsitikinęs, kad tokie mūsų dvasios polinkiai nėra sveikintini ir toli gražu nenaudingi. Mūsų tautai dar stovi didžiulis uždavinys — vėl išsikvoti laisvę. Baudžiavų ir kitų liūdnujų įvykių minėjimas nepagaus ir nestiprins mūsų dvasios tais lobiais, kurie būdingi ir būtinai kovotojų didvyriškumui.

Minime taip visuotiniai ir be paskatinimo tremimų sukaktuves, nes mes kažkaip vis daugiau palinkstame į rezignaciją, į liūdnujų faktų prisiminimą, į tuos momentus, kada mūsų tautai buvo bloga, kada reikėjo kentėti, svetimieji grobikų smūgių išgyventi, vargti ir liūdėti. Juk prieš keletą metų mūsų lietuviška spauda Vokietijoje, palyginti, gana plačiai buvo pradedusi minėti net... baudžiavos įvedimo Lietuvoje sukaktuves. Tai gana keistas ir gerokai pavojingas reiškinys. Esu giliai įsitikinęs, kad tokie mūsų dvasios polinkiai nėra sveikintini ir toli gražu nenaudingi. Mūsų tautai dar stovi didžiulis uždavinys — vėl išsikvoti laisvę. Baudžiavų ir kitų liūdnujų įvykių minėjimas nepagaus ir nestiprins mūsų dvasios tais lobiais, kurie būdingi ir būtinai kovotojų didvyriškumui.

Mes tačiau galėtume nepa-

rusiška litanija

Ne viena tauta amžių istorijos bėgyje gali nusiskusti savo kaimynais. Ne be to, kad ir kaimynai kartais iš savo pusės nestigtų priekaištų ir neužbaigtų sąskaitų. Tautų amžinuosius ki-virčiuose kuri tauta yra buvusi ir kitų liūdnujų įvykių minėjimas nepagaus ir nestiprins mūsų dvasios tais lobiais, kurie būdingi ir būtinai kovotojų didvyriškumui.

Kad mūsų protestas gautųsi kuofektingesnis, nevenkime kelti viešumon ir to, kuo mes, kaip tauta kovojanti prieš bolševizmą, galime pasididžiuoti: pasitenkime kaip kas tik gali — per spaudą, paskaitomis, gyvu žodžiu susirinkimuose, per asmeniškas pažintis, arba betarpiškai per valstybės vyrus tu kraštų į kur likimas mus atbloškė — nušviesti mūsų tautos 23 birželio sukilimo giliai prasme, kaip pavyzdį visoms tautoms priešbolševistinėje kovoje.

Šiuo savo heroiniu žygiu, savo naujomis aukomis ir savo begalinėmis kančiomis po pasikartojusios sovietų okupacijos, Lietuvių Tauta jau atliko savo uždavinį, kaip vakarų kultūros avangardas šioje Europos dalyje.

Todėl mes, lietuviai, turime teisę reikalauti, kad visos valstybės, už kurių laisvę ir civilizacijos persergėjimą mūsų tautai dabar kenčia, ir tų valstybių atsakingi vyrai sarastų priemonių išgelbėti Lietuvą ir Lietuvius Tautą iš sovietinio pragaro.

Iškelimu 23 birželio sukilimo reikšmės priešbolševistinėje kovoje mes ir tinkamai atžymėtuose to įvykių, jau nuėjusio į garbingus Lietuvos istorijos lapus, dešimtają sukaktį ir atiduotume prideramą pagarbą mūsų tautos aukoms, kurias Ji iki šiol sudėjo kovoje už savo laisvę.

Washingtonas,
1951 m. birželio m. 15 d.

BIRŽELIO SUKILIMAS

BRONYS RAILA

Mintys iš paskaitos Los Angeles, Calif. ALT skyriaus surengtame Birželio įvykių minėjime

miršti, kad Birželio įvykiuose būta ne tik tų liūdnujų faktų ir ne tik tų beviltiškos kančios akimirkų, nuo kurių širdis sustoja plakti ir žmogus pasijunta silpnas, nelaimingas padaras pasipriešinti siautėjančiam blogiui.

Minime taip visuotiniai ir be paskatinimo tremimų sukaktuves, nes mes kažkaip vis daugiau palinkstame į rezignaciją, į liūdnujų faktų prisiminimą, į tuos momentus, kada mūsų tautai buvo bloga, kada reikėjo kentėti, svetimieji grobikų smūgių išgyventi, vargti ir liūdėti. Juk prieš keletą metų mūsų lietuviška spauda Vokietijoje, palyginti, gana plačiai buvo pradedusi minėti net... baudžiavos įvedimo Lietuvoje sukaktuves. Tai gana keistas ir gerokai pavojingas reiškinys. Esu giliai įsitikinęs, kad tokie mūsų dvasios polinkiai nėra sveikintini ir toli gražu nenaudingi. Mūsų tautai dar stovi didžiulis uždavinys — vėl išsikvoti laisvę. Baudžiavų ir kitų liūdnujų įvykių minėjimas nepagaus ir nestiprins mūsų dvasios tais lobiais, kurie būdingi ir būtinai kovotojų didvyriškumui.

Mes tačiau galėtume nepa-

rusiška litanija

Ne viena tauta amžių istorijos bėgyje gali nusiskusti savo kaimynais. Ne be to, kad ir kaimynai kartais iš savo pusės nestigtų priekaištų ir neužbaigtų sąskaitų. Tautų amžinuosius ki-virčiuose kuri tauta yra buvusi ir kitų liūdnujų įvykių minėjimas nepagaus ir nestiprins mūsų dvasios tais lobiais, kurie būdingi ir būtinai kovotojų didvyriškumui.

Kad mūsų protestas gautųsi kuofektingesnis, nevenkime kelti viešumon ir to, kuo mes, kaip tauta kovojanti prieš bolševizmą, galime pasididžiuoti: pasitenkime kaip kas tik gali — per spaudą, paskaitomis, gyvu žodžiu susirinkimuose, per asmeniškas pažintis, arba betarpiškai per valstybės vyrus tu kraštų į kur likimas mus atbloškė — nušviesti mūsų tautos 23 birželio sukilimo giliai prasme, kaip pavyzdį visoms tautoms priešbolševistinėje kovoje.

Šiuo savo heroiniu žygiu, savo naujomis aukomis ir savo begalinėmis kančiomis po pasikartojusios sovietų okupacijos, Lietuvių Tauta jau atliko savo uždavinį, kaip vakarų kultūros avangardas šioje Europos dalyje.

Dešimt metų praėjo nuo tos baisiosios nakties... Minime jos sukaktuves, — bet ar tik kartais nepametame maskvinių egzekucijų Lietuvoje tikrosios perspektyvos? Ypač tiems lietuviams, kurie Birželio 14-sios nakties neišgyveno, greit gali susidaryti įspūdis, jog tik toji naktis buvo sovietų teroro zenitas ir kad vėliau niekas panašaus nebesikartojo... O iš tikrųjų juk Birželio 14-sios skausmo simbolis dar neturi sukaktuvių, nes kaip jis gali būti įterpiamas į sukaktuvių rėmą, jei jis iš viso dar nėra pasibaigęs?

Po nacių okupacijos trimečio bolševikams vėl sugrįžus į Lietuvą, kitaip sakant, Antrojo pasaulinio karo sąjungininkams "išdavus" Baltijos valstybes ir rytų Europą, Lietuvoje ėmė kartotis naujos Birželio Keturioliktosios ir jos tebetrunka ligi šiol. Jos vyksta kitomis datomis, šiek tiek kitokiais metodais, bet jos yra vis platesnio masto, dar nuodugnesnės ir žiauresnės. Turime žinių, ir tai dokumentinių žinių, kad mūsų tautiečių naikiniai ir trėnimai yra pasiekę ar prašoka pusės milijono ribą. Mūsų negausiai tautai tai yra neįvaizduojamai augstas procentas. Ir tas procentas vis auga... Maskva iš Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių siekia palikti tik vietovardį. Tai visai aišku. Nes juk gyventojų skaičius Lietuvoje veik nemažėja: į nužudytųjų ar išremtųjų vietas dabar atkeliama nauji gyventojai iš "seseriškų" Rusijos bei Azijos respublikų. Apie Lietuvos turto naikinimą bei plėšimą taip pat nebėra masto kalbėti, — nes juk Rusijos komunistų partija yra pagrobusi viską. Visą lietuvių žemę, visos įmonės, visos gamybos priemonės, visi trobesiai yra "nacionalizuoti" kompartijos naudojimui, o lietuvis žmogus skelbiama esąs "dėkingas" Stalinui vien už tai, kad jis yra dar gyvas. Jau aptinkame žinių, kad Stalinui yra labai dėkingi tie lietuviai, kuriems jis sudarė puikias gyvenimo sąlygas Kazakstane. Galima laukti, kad dėkingumo rezolucijas Stalinui, taip dalykams stovint, ims siųsti ir NKVD sušaudytieji, jog niekas kitas jiems ligšiol negalėdavo sudaryti tokių gerų pomirtinio gyvenimo sąlygų, kaip Stalinas...

(Bus daugiau)

Seniausias ir gražiausias iliustruotas lietuviškos minties žurnalas.

MARGUTIS

Isteigė kompozitorius
A. VANAGAITIS
Kaina metams \$2.00
Susipažinti siunčiamas
dovanai.
6755 So. Western Ave.
Chicago 36, Ill.

Visos šios praeities sąskaitos yra gana "kuklios", lietuvių tautos persekiojimai ir plėšimai atrodė maždaug tik švelni "dili-jai", palyginus su tais kaliniams, trėnimais, žudymais ir lietuvių tautos turto naikinimu bei plėšimais, kuriuos Lietuvoje įvykdė raudonasis maksvinis imperializmas pradėdant 1940 metais.

Vos spėjus bolševikams okupuoti Lietuvą, per kelias savaites apie 12,000 žmonių buvo areštuota, kaikurie jau pirmosios dienomis pilna to žodžio prasme paskersti kalėjime (maj. Tomkų ir kt.). Vien per pirmuosius okupacijos metus nužudyta, išremta į Sibirą ar kitas Rusijos "seseriškas respublikas" apie 40,000 lietuvių (gal ir daugiau, nes visai tikslų statistikų nebuvo galima sudaryti). Lietuvių tautos vaikai buvo nuolat suimtinėjami, kankinami, žudomi ir tremiami, ir Birželio 14-sios naktis čia sudarė tik ryškiausį vaizdą, savo masiniu

DIRVA, Lithuanian Weekly, published by Ohio Lithuanian Publishing Company, 6820 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio. Phone: ENdicott 1-4486. Issued in Cleveland every Thursday. Editor Vincas RASTENIS. Assistant Editor Balyš GAIDŽIUNAS. Entered at Second-Class matter December 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice under the act of March 3, 1879. Subscription per year in advance: in the United States — \$4.00, in Canada — \$4.50 (5.00 Canadian dollars), elsewhere — \$5.50. DIRVA išeina ketvirtadienį Clevelande. Leidžia Ohio Lietuvių Leidybos B-vė. Prenumeratos kaina metams, mokant iš anksto: Jungtinės Amerikos Valstybėse — \$4.00, Kanadoje — \$4.50, (5.00 kanadiški doleriai), kitur — \$5.50. Galima mokėti ir dalimis, pradedant bet kurio mėn. laikui.

GREETINGS and BEST WISHES HARWILL ICE CREAM COMPANY

CLEVELAND'S FINEST ICE CREAM

1200 WEST 9th STREET

SU 1-6688

GREETINGS and BEST WISHES HOLIDAY GREETINGS AND

CLEVELAND AMBULANCE SERVICE, INC.

Remember the Maroon and Cream Colored Cars
with the Men in White

Called and Recommended by Cleveland's Leading
Physicians and Surgeons

ENDicott 1-0770

HOLIDAY GREETINGS AND BEST WISHES To Our Friends and Patrons

C. L. BRYANT CORPORATION

MANUFACTURERS OF GAS AND OIL FURNACES

Gas Conversion Burners — Automatic Heaters.

and Waste Burners

4610 ST. CLAIR AVENUE

EN 1-2552

Best Wishes to Our Friends and Patrons

COTTON CLUB BEVERAGES

SAVE CAPS FOR EAGLE STAMPS

HE 1-8030

HOLIDAY GREETINGS To Our Friends and Patrons

CRYSLER PORRIS COMPANY

DODGE AND PLYMOUTH DEALERS—DODGE TRUCKS

Complete Line of Used Cars

9216 SUPERIOR AVENUE

RA 1-8252

Our Best Wishes to You All

CUDNIK FUNERAL HOME

1155 EAST 79th STREET

UT 1-1591

JAV ir Kanados lietuvių susitikimas

Bostone kilo mintis šią vasarą aplankyti Niagaros krioklį, o iš ten pasukti pas mūsų Kanados brolius bei aplankyti kitas įdomias Kanados ir Jungt. Valstybių vietas.

Būtų dar gražiau ir įdomiau, jeigu tuo pačiu metu ir kitos Kanados bei Jungt. Valst. lietuviškos kolonijos suorganizuotu panašias ekskursijas. Ar nebūtų gera bičiuliams, giminėms bei jaunimui iš įvairių vietovių susitikti prie Niagaros ar Torontė? Stiploja šalia pigių piknikų vasaros metu organizuoti didesnio masto ekskursijas į kitas kolonijas, istorines vietas ir pan. Šį kartą susitikti numatoma

Torontė, nes tai yra didžiausia lietuvių kolonija Kanadoje. Tokiai progai Torontė kolonija savo svečiams galėtų surengti koncertą, pakviesdama Čiurlionio ansamblį ir kitas mūsų tautines meno jėgas, suorganizuoti sporto šventę, ir t.t. Panašios progos mums lietuviams būtų lyg tautinio atsigavimimo bagažės kitų tautų jūroje, duotų progos kelioms dienoms atitrūkti nuo kasdieninių rūpesčių.

Man yra leista Bostone Liet. Tremt. Tat. vardu kreiptis į Amerikos bei Kanados lietuvių kolonijas su prašymu: pasisakyti šios bendros ekskursijos reikalu visas kolonijas bei duoti savo sugestijas. Ypač laukiame greito pasisakymo iš Toronto lietuvių kolonijos. Ar torontiečiai norėtų susilaukti šimtų svečių iš Kanados ir Amerikos šią vasarą? Šios iniciatyvos galėtų imtis bendruomenių ar organizacijų vadovybės.

Bendram vaizdui duoti štai ką galime pasakyti, kad, kai šiuo reikalu buvo įdėta žinutė į vietinę Bostono liet. spaudą, šia ekskursija susidomėjo žmonės net iš Conn., N. H., N. Y., ir kt. siųsdami savo pageidavimus būti priimti į šią ekskursiją. Bendrai ekskursijai vadovauti prie Niagaros bus prašomas prof. St. Kolupaila.

Nuoširdžiai prašome kolonijų atstovus bei privačius asmenis nedelsiant pasisakyti šiuo reikalu bei užmegzti ryšį su mumis šiuo adresu:

Albina Valkavičius
232 Gold St.

So. Boston 27, Mass.,

P. S. Ekskursijai numatytas laikas yra liepos mėnesio pirmą savaitę.

Red. pastaba. Sumanymas iš esmės įdomus, bet, mūsų nuomone, norint jį įvykdyti, organizavimą reiktų pradėti daug anksčiau. Dabar tepradedant teirautis apie galimybę, įvykdyti būtų galima kitų, o ne šią metų liepos mėnesį. Be to, tokiame sumanymui įvykdyti reikia didelį ir gabią vadovaujamų organizacinių pastangų. Klausimas — ar šiuo metu neturime svarbesnių reikalų savo ne taip jau gausioms organizacinėms pajėgoms sunaudoti, negu pramoginės ekskursijos? Tiesa, toki pasimatymai — ekskursijos būtų galima sujungti ir su didesnio masto lietuvių sportininkų ar menininkų pasirodymais — festivaliais bei kitais reikšmingais parengimais, tačiau tai nepadaroma per trejetą savaitę. Dabar kaip tik ir būtų laikas galvoti apie panašų "sąskrydį" ateinančiais metais.

Ar žinote, kad...

1950 metais Europoje lankėsi 302.000 amerikiečių ir išleido ten 225 milijonus dolerių.

Važiuojant laikomasi kairės ne vien tik Anglijoje. JT paskelbtoji statistika sako, kad 93 kraštuose laikomasi dešinės, o 34 — kairės.

Apie 25 iki 30% suaugusių amerikiečių sveria daugiau, negu reikia.

Šioje šalyje jau naudojama 12 milijonų televizijos aparatų. Vien New Yorke jų yra per 2 milijonus.

Senas Navaho giminės indėnų paprotys (šios giminės dar esą 50.000 indėnų) draudžia vyrams susitikti ar net šnekėti su savo uošvėmis.

1900 metais JAV vienam ūkininkui atitiko 2 miesčionys, o 1950 metais vienam ūkininkui jau atitiko 5 miestų gyventojai.

Kiekvienas amerikietis per metus vidutiniškai sunaudoja 26 svarus muilo.

Pereitais metais amerikiečiai išgėrė 140 galionų vyno už 500 milijonus dolerių. Vienam Amerikos gyventojui teko 4/5 galiono. Prancūzijoje per metus išgerto vyno kiekis siekia 31 galioną asmeniui.

Nuo 1906 metų, t. y. nuo to laiko, kai Amerikos keliuose pasirodė automobilis, auto katastrofos žuvo 968.000 žmonių. Vieni iki šiol vykę Amerikos karai yra pareikalavę 124.000 gyvybių mažiau, negu automobiliai.

Termitų karalienė kas dvi minutes padeda kiaušinėli. Kadangi ji gyvena apie 10 metų, jos "įpėdinių" skaičius siekia pusantro milijono.

Žemės traukos jėgą, kuri laiko prie mūsų žemės mėnulį, galėtų atstoti plieno grandinė 600 kilometrų skersmens.

Anglijos parlamentarai savo kalbose negali vartoti žodžių, įtrauktų į tam tikrą indeksą. Štai keletas žodžių, kuriais atstovai negali "tituluoti" kito atstovo: kaulė kvailys, zoologas, kriminalistas, mišris, nusikaltėlis, keikias galvijas, nešvankus, nesąžiningas, šlykštus, prakeiktas ir t.t.

GREETINGS and BEST WISHES To Our Many Friends

HEILMAN FURNACE & APPLIANCE CO.

GAS — OIL and COAL FURNACES

750 EAST 152nd STREET

GL 1-9063

GREETINGS and BEST WISHES To Our Friends and Patrons

HAROLD L. BARBER

DISPENSING OPTICIAN

37 Years Experience Filling Oculists Prescriptions

320 TRUMAN BUILDING

1030 Euclid Avenue

PRospect 1-1700

GREETINGS and BEST WISHES To Our Friends and Patrons

MID-HEIGHTS K. F. MOTORS, INC.

See Our New 1951 KAISER-FRAZER

14307 KINSMAN ROAD

LO 1-7214

GREETINGS and BEST WISHES

THE CLEVELAND OPTICAL CO.

750 PROSPECT AVENUE

MA 1-6217

GREETINGS and BEST WISHES To Our Friends and Patrons

DRENK'S

ERIN BREW — BUDWEISER — DUQUESNE BEER
DRENK BEVERAGE DISTRIBUTING CO

23776 LAKELAND BLVD.

RE 1-3300

GREETINGS and BEST WISHES To Our Friends and Patrons

DR. G. H. SCHEVE

OPTOMETRIST

1732 EAST 55th STREET

EX 1-2989

BEST WISHES For a Pleasant Holiday

ELECTRO PROCESSING COMPANY

PLATING AND SURFACE TREATING

4615 SUPERIOR AVENUE

EX 1-1154

GREETINGS and BEST WISHES

EMMETT MEADE

SLATE ROOFING CONTRACTOR

3288 EAST 130th STREET

SK 1-8139

GREETINGS AND BEST WISHES TO ALL THE EXCELSIOR VARNISH WORKS INCORPORATED

EXCELSIOR VARNISHES — RELIABLE QUALITY

1228 WEST 74th STREET

AT 1-8600

Best Wishes to Our Friends and Patrons

FARMERS PRIDE

Cut-Up Poultry Stores

Our Cut-Up Poultry is Excellent, yet economical, for your Dinner Parties or Banquets.—All poultry and eggs come from our own farms direct to you.

1270 Euclid Avenue
3311 Broadview Road
2057 East 4th Street
16850 Lorain Avenue
17122 Kinsman Road

PR 1-5390
ON 1-1881
SU 1-4853
WI 1-6505
SK 1-7228

GREETINGS and BEST WISHES

THE LAKE ERIE BUILDING MATERIAL COMPANY

Ralph J. Jones—Manager

1321 MARQUETTE

HEnderson 1-5080

GREETINGS and BEST WISHES
To My Many Friends

A. PAUL TINCHER

HANDWRITING EXPERT

Expert on all Questions on Forgeries. — Age of Ink
Paper, Typewriting, Court Photographs

NATIONAL CITY BANK BLDG.

CH 1-2344—MA 1-7696

Evenings—WY 1-3666

GREETINGS and BEST WISHES
To All Our Friends and Patrons

CARPENTERS DISTRICT COUNCIL

CARL J. SCHWARZER, President

GEORGE SHEWRING, Secretary

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Many Friends

CERNE'S BAKERY

Specializing in
WEDDING AND PARTY CAKES AND POTICA

7108 ST. CLAIR AVENUE

EN 1-4770

BEST WISHES
To All the Lithuanian People
CONCRETE PIPE CO., OF OHIO

OLD MILES ROAD

LO 1-5367

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Many Friends and Patrons

THE CLEVELAND BUILDERS SUPPLY COMPANY

COAL DIVISION

MARION BUILDING

MA 1-4300

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

CITIES SERVICE PREMIUM

and

CITIES SERVICE REGULAR GASOLINES

THE CITIES SERVICE OIL CO.

6611 EUCLID AVENUE

UT 1-4800

Amerikos kariuomenės dalinys apleidžio New Yorko uostą, išvy

BALFO KRONIKA

CLEVELANDO BALFO SKYRIAI DIRBA PAVYZDINGAI

Paskutiniu laiku labai gražiai
lietuvių šalpos darbe pasižymėjo
Clevelando BALF skyriai Nr.
Nr. 38 ir 55. Per vėliausius tris
mėnesius 38 skyrius atsiuntė
BALF išdui \$780.00 aukomis ir
narių mokesčiais, o 55 skyrius
atsiuntė \$340.00 aukomis ir na-
rių mokesčiais. Už 38 skyriaus
aukas nupirka ir pasiūsta Vo-
kietijon 9,500 svarų cukraus, o
55 skyriaus aukos skiriamos mo-
tinoms tremtyje sušelpiti. Tokiu
būdu iš viso per tą laikotarpį iš
Clevelando stambesnėmis auko-
mis gauta \$1,120.00.

Pridėjus BALF 55 skyriaus
gautus \$300.00 prie kitų aukų
motinoms tremtyje sušelpiti, iš
viso iki š. m. birželio 12 d. gau-
ta 31.021.89.

DETROITAS VERBUOJA BALFui NAUJUS NARIUS

Vienas veikliausių BALF sky-
rių, Detroito 76 skyrius, kaip
kiekvienais metais, taip ir šie-
met smarkiai verbuoja naujus
narius. Šiomis dienomis prisiun-
tė naują sąrašą iš 90 narių ir
kartu \$90.00 narių mokesčių.

Skyriaus sekretorė p. Magde-
lena Stanton rašo, kad skyriaus
vadovybė šiemet be narių verba-
vimo dar rengia keletą pramo-
gų: pikniką — gegužinę, vėliau
vaidinimą, vakarą ir kitas pra-
mogas. Visas pelnas bus skiria-
mas tremtyje esantiems lietu-
viams sušelpiti. Skyriaus valdy-
ba tuo būdu tikisi sukelti nema-
žai lėšų šalpai.

NEUZMIRŠTA LIKUSIŲ EUROPOJE LIETUVIŲ

Neseniai pati atvykusi ir ap-
sigyvenusi Amerikoje p-lė Emi-
lija Plavičiūtė per BALF pirmi-
ninką kan. prof. J. B. Koneičų
atsiuntė \$20.00, prašydama juos
perduoti BALF išdui, tremti-
niams Vokietijoje sušelpiti.

DVI SIUNTOS LIETUVIAMS EUROPOJE

Iš BALF sandėlio Brooklyne
šiomis dienomis išsiunčiama dvi
drabužių ir avalynės siuntos lie-
tuviams Europoje sušelpiti. Vo-
kietijos lietuviams išsiunčiama
apie 10,000 svarų drabužių ir
Prancūzijos lietuviams apie
6,000 svarų drabužių ir avaly-
nės.

RUOSIASI DIDŽIOJO NEW YORKO BALF RUDENS VAJUI

Didžiojo New Yorko Tremti-
nių Pagalbos Vajaus Komitetas,
kuris š. m. spalį 1-7d. ruošia
rudens vajų New Yorke ir ta
proga spalį 7 d. rengia didžiū-
lį koncertą Lost Battalion Hall,
93-29 Queens Blvd., Elmhurst,
L. I., N. Y., prašo visų lietuviš-

kų draugijų tuo metu susilaikyti
nuo pramogų rengimo ir pagel-
bėti komitetui sekmingai pra-
vesti vajų, kurio pajamos ski-
riamos emigruoti negalinčių lie-
tuvų tremtinių šalpai.

Visos lietuviškos draugijos
kviečiamos aktyviai prisidėti
prie šio vajaus ir komitetui pri-
siųsti pavardes atstovų, draugi-
jos deleguojamų komitetui tal-
kininkauti.

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

JOE LATINA & SON PLASTERING CO.

4438 TAMALGA DRIVE

South Euclid, Ohio

EV 1-2407

BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

JOHN KUBASKI

PHOTOGRAPHER

1218 EAST 79th STREET

EX 1-3800

BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

JORDAN CAMERA & SUPPLY STORE

3802 WEST 25th STREET

SH 1-5511

HOLIDAY GREETINGS
To You All

KIFFER TOOL & DIE, INC.

Special Machine Precision Built Progressive
Lamination Dies

5601 TILLMAN

WO 1-2440-1-2

GREETINGS and BEST WISHES
STEEL FABRICATORS CO.

CENTER AND SPRUCE

TO 1-2643

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Many Friends

GAZELLE RESTAURANT

Serving Cleveland's Finest Foods

CHOICE WINES - LIQUOR - BEER

1132 EUCLID AVENUE

CH 1-4540

GREETINGS and BEST WISHES

LA GANKE & SONS STAMPING CO.

864 EAST 140th STREET

GL 1-0278

BEST WISHES
To Our Many Friends

LAKESHORE SAWMILLS & LUMBER COMPANY

1150 EAST 40th STREET

HEnderson 1-6385

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

L. GOTTLIEB

CONTAINERS and RE-CONDITIONERS

8105 PREBLE AVENUE

VU 3-0075

BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

LOU MELISKA PONTIAC, INC.

SEE OUR COMPLETE LINE OF 1951 MODELS

6603 BROOK PARK RD.

ON 1-5060

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

KOCH FURNITURE COMPANY

We Carry a Fine Line of
FURNITURE AND BEAUTIFUL LAMPS

1000 HAMILTON AVENUE

CH 1-7734

BEST WISHES
To Our Many Friends

HILDEBRANDT PROVISION CO.

3619 WALTON

ME 1-3700

BEST WISHES
To Our Many Friends

KRONHEIM'S

For
FINE FURNITURE
2043 EAST 55th STREET

GREETINGS and BEST WISHES
To All Our Friends and Patrons

SMITH'S RESTAURANT

SERVING THE FINEST FOODS
A Modern Cocktail Lounge

Wines - Beer - Liquor

22305 LAKE SHORE BLVD.

RE 1-2787

GREETINGS and BEST WISHES

STAR ELEVATOR COMPANY

EAST 38th & KING AVE. HE 1-7900

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People

ST. CLAIR COAL & SUPPLY CO.

BUILDERS SUPPLIES—BRICK—CEMENT—LIME

20300 ST. CLAIR AVENUE KE 1-6000

GREETINGS and BEST WISHES

STONE GRILL, INC.

13927 ST. CLAIR AVENUE

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

STRONG - KENNARD COMPANY

OPTICIANS
2044 EAST 9th STREET MA 1-0440

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

THOMAS CHURCH SUPPLY CO.

Complete Line of Rosaries, Medals on Chains, Votive Lights
CHURCH SUPPLIES AND RELIGIOUS ARTICLES

910 SUPERIOR AVE. TO 1-1613
(Next to The Catholic Information Center)
Evenings—Monday & Friday 'til 9 P.M.

**Reikia pagaliau
išsiaiškinti**

(Atkelta iš 1-mo pusl.)

kabį, su patyčiomis parašyta ir visus tariamų "augštų ponelių" darbus kritikuojanti apžvalga labiau patraukia neprityrusių skaitytojų dėmesį dėl to net Naujienose buvo pačių skaitytojų pagyrimų. 4) žūt-būt stengiamasi laikraštį — o tai visiškai gražu — padaryti mūsų visuomeninio gyvenimo veidrodžiu, 5) aštri kritika sukelia reakciją, ir tuo būdu polemika dienraštyje eina be pabaigos.

Paskutiniu atveju tūlam kultūrininkui atrodo, kad čia susidaro teigiamas kultūrinis reiškinys. Deja, taip nėra. Susidaro destruktivus, erzinantis ir nepasitikejimą kelias reiškinys.

Jei vienos šios Naujienų intencijos yra gražios ir kilnios, tai kitos, kaip rodo pačios liet. visuomenės nusiteikimai, yra gana abejotinos ir jas pataisyti (t. y. polemikos toną sušvelninti ir taktiką pakeisti) tikrai būtų redakcijai pravartu. Tą sakau nuoširdžiai, kaip lietuvis lietuviams, be jokio pykčio ir klas-tos.

Kad nebūčiau klaidingai suprastas, dar kartą pakartoju, kad prieš visą Naujienų dienraštį ir jo gana įdomiai vedamus kitus skyrius, aš neturiu beveik nieko prieš. Šiame straipsnyje aš kalbėjau tik apie tūlus anonimus ir jų destruktivų (ardomą-jį) darbą. Išvadoje aš pakartojau ankstesnį savo siūlymą Naujienose, kurį naujienininkai yra su pasipiktinimu atmetę: Būki-me nuosaikesni, mokesime ne tik neigti, bet ir teigti, nors kar-tais mums ir nepatinka tūlas da-lykas — idėjos ar žmonės. Lygiai neužmirškime, kad dvasinio gy-venimo kūryba ir laimėjimai pasiekiami ne vien tik iš peties tyčiojantis bei gardžiuojantis išpūstomis svetimų klaidomis. Kiekviena menka proga taip pat nereiktų skelbti tai vienai tai kitai mūsų organizacijai paka-synų, o geriausia būtų skelbti tas pakasynas visokiems anoni-miniams ir destruktiviniams raštams.

Greetings and Best Wishes

**PARSON'S
PAINTING CO.**

BRUSH OR SPRAY

Commercial Residential
Industrial

PAINTING AND DECORATING

Specialists in Color Harmony

"PERC"

4500 EUCLID AVENUE

SE 1-4735

BEST WISHES
To Our Many Friends and Patrons

**WEST SIDE FEDERAL SAVINGS
& LOAN ASSOCIATION**

All Savings Insured Up To
\$10,000

WEST 25th at LORAIN AVE.

Tower 1-0121

GREETINGS and BEST WISHES
To All Our Friends and Patrons

THOMAS J. UNIK INSURANCE CO.

IT'S MY BUSINESS TO DO YOUR WORRYING

UNION COMMERCE BLDG. TO 1-0200

BEST WISHES
To Our Many Friends and Patrons

UNION PAPER & TWINE CO.

1614 EAST 40th STREET Phone: EX 1-5700

BEST WISHES
UNITED PROVISION

CLEVELAND and COLUMBUS, OHIO

BEST WISHES
To Our Many Friends and Patrons

WATERLOO DEPARTMENT STORE

Mr. H. Goldfarb - Mgr.

15504-12 WATERLOO ROAD IV 1-1204

GREETINGS and BEST WISHES

THE W. F. RYAN COMPANY

GENERAL INSURANCE

Insurance Since 1905

THE ARENA BUILDING EN 1-2200

GREETINGS
For a Pleasant Holiday
To Our Friends and Patrons

WIEHN'S BAKERY

For GOOD Baked Goods—See WIEHN'S

12429 ARLINGTON AVENUE GL 1-3756

HOLIDAY GREETINGS
To Our Many Friends

from

The Humphrey Co.

EUCLID BEACH PARK

GREETINGS and BEST WISHES

LAKEWOOD RAPID TRANSIT CO.

2013 ATKINS AVENUE BO 2-3823

GREETINGS and BEST WISHES

WHITE TOOL AND SUPPLY CO.

1235 WEST 6th STREET MA 1-0235
17903 St. Clair Avenue KEnmore 1-6600
14651 Lorain Avenue CLearwater 1-4470

BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

THE SIMON SIGN COMPANY

ISKABU — SIGNS — GAMINTOJAI-PIESEJAI

Gyvuoją jau daugiau kaip 75 metai

2307 PROSPECT AVENUE PR 1-1816

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

QUA BUICK, INC.

10250 SHAKER BLVD. TY 1-0660

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

PORTAGE MARKETS

7040 Wade Park Ave. ENdicott 1-0144

7018 Superior Ave. ENdicott 1-2075

8207 Hough Avenue RAndolph 1-2777

1407 Hayden Avenue MUIberry 1-8550